NATIONAL LIBRARY
JUN 15 1973
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE

VAPAUS

ILMESTYY KESKIVIIKKOISIN
PERUSTETTU 1917

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖVÄENLEHTI

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario P3E 4N3

No. 23 — Vol. LVII vuosikerta — Sudbury, Ont. — Keskiviikko, kesäk. 6 p. — Wed., June 6, 1973

Vaatii Nixon-Dean muistiinpanoja

Asian vauhdittamiseksi senaatti suunnittelee haasteen antamista; lähi-idän asia T-neuvostoon

Washington. — Watergate-skandaalia tutkiva senaatin komitea antoi tiistaina välittömän taisteluhaasteen presidentti Richard Nixonille ilmoittamalla haasteen antamisesta muistiinpanojen saamiseksi presidentin ja Valkoisen talon entisen neuvonantajan, John Deanin keskusteluista.

Mainitun komitean lakiasiamies Samuel Dash sanoi, että tämä haaste viedään Valkoiseen taloon todennäköisesti tänään (keskiviikkona).

Tieto tästä haasteen valmistamisesta annettiin senaatin tutkijakomitean aloitettua viikon tauon jälkeen kuulustelut uudelleen Watergaten salakuuntelua koskevista asioista. Komitea hylkäsi Watergate-jutun syyttäjän Archibald Coxin esityksen, että kuulustelut keskeytettäisiin 3 kuukauden ajaksi tutkijain hankkiessa tietoja syytettyjen vetämiseksi oikeuteen.

Valkoisen talon lehdistöasiamies-apulainen Gerald Warren sanoi maanantaina, että Nixon—Dean keskustelujen muistiinpanojen antaminen tutkijakomitealle olisi "perustuslaillisesti sopimaton teko".

Hän antoi yllämainitun lausunnon sen jälkeen kun Washington Post julkaisi tiedon, minkä mukaan Valkoisen talon neuvonantajan toimesta huhtikuun 30 pnä erotettu John Dean oli sanonut, että hän oli keskustellut Watergaten jutun salaamisasioista mr Nixonin kanssa tai pienissä ryhmissä, missä Nixon oli läsnä, noin 40 kertaa.

Mr. Dash kieltäytyi esittämästä mielipidettä siitä mitä tapahtuu, jos Valkoinen talo kieltäytyy haasteesta huolimatta antamasta näitä keskustelupöytäkirjoja senaatin tutkijakomitealle. Jutun käsittely jatkuu tänään.

YK:n TURVALLISUUSNEUVOSTO KÄSITTELEE LÄHI-IDÄN ASIAA

Kairosta tulleiden tietojen mukaan Egypti osallistuu tänään (keskiviikkona) Yhdistyneet Kansakunnat järjestön Turvallisuusneuvoston kokoukseen lähi-idän kysymysten käsittelyssä siinä toivossa, että 15 jäsenmaata käsittävä Turvallisuusneuvosto ryhtyisi painostamaan Israelia hyväksymään asteittaisen vetäytymisen takaisin vuoden 1967 rajoille.

Egypti toivoo myös Turvallisuusneuvostolta asianmukaisia toimenpiteitä marraskuun 22 pnä 1967 yksimielisesti hyväksymänsä päätöslauselman toteuttamiseksi, sisältyen siihen turvalliset ja tunnustetut rajat alueen kaikille maille ja kestävä rauha, perustuen se Israelin vetäytymiseen pois laittomasti miehittämiltään arabialueilta.

KIREITÄ TAISTELUJA ETELÄ-VIETNAMISSA

Saigonin tietojen mukaan Etelä-Vietnamissa puhkesi tiistaina kovimpia taisteluja ampumisen lopettamissopimuksen voimaan astumisen (tammik. 28 p.) jälkeen.

Taistelut laajenivat myös Kambodzhassa. Yhdysvaltalainen yksi tarkkailukone syöksyi tiistaina alas Kambodzhassa surmaten lentäjän. Hän oli toinen Kambodzhassa surmansa saanut amerikkalainen viimeksikuluneen kahden viikon ajalta.

Ehkä kaikkein kiivaimpia taisteluja oli käynnissä Mekongin suistoalueella vain 40 mailia Saigonista etelään.

Etelä-Vietnamin väliaikainen vallankumoushallitus syyttää, että Saigonin hallinto yrittää kaappata mahdollisimman paljon alueita ennen kuin presidentti Nixonin neuvonantaja Henry Kissinger ja Pohjois-Vietnamin edustaja Le Duc Tho viimeistelevät Pariisissa uudet sopimukset mm. eri osapuolten aluerajojen määrittelystä Etelä-Vietnamissa.

Saigon väittää Vietkongin yrittävän katkaista No. 4 maantien mikä eristäisi Saigonin tärkeästä riisinkasvatusalueesta.

Viikonvaihteen tapturmissa kuoli Canadassa 81

Viikonvaihteen tapaturmissa kuoli Canadassa 81 ihmistä, joista 60 maantieonnettomuuksissa, 14 ihmistä hukkui, niistä 6 Ontariossa, 3 ihmistä kuoli helikopterin syöksyessä maahan Newfoundlandissa; 4 ihmistä kuoli tulipaloissa.

Pahin liikennetapaturma oli Manitobassa, 45 mailia Winnipegistä koilliseen, missä kuoli 6 ihmistä — 4 heistä teini-ikäisiä — autojen yhteenajossa.

LÄNNEN VALUUTTAMARKKINOILLA VALLITSEE KAAOSMAINEN TILANNE

Kullan hinta noussut ennätyskorkeuteen, dollarin arvo laskee yhä

Tiistaiaamuna julkaistujen tietojen mukaan kullan hinta nousi maanantaina Lontoon markkinoilla miltei viidellä dollarilla unssia kohti, nousten siten kaikkien aikojen ennätyskorkeuteen, eli miltei 127 dollariin unssilta.

Samaan aikaan jatkui Yhdysvaltain dollarin arvon aleneminen johtavien länsimaiden valuuttapörsseissä. Tiistaiaamuisten epävirallisten tietojen mukaan Suomi ja Itävalta olivat pakotettuja revalvoimaan rahayksikkönsä Yhdysvaltain dollarin arvon jatkuvan laskun vuoksi.

Lontoosta, Pariisista, Bonnista ja Zürichistä saatujen tietojen mukaan "pako dollarista", jatkui voimakkaana kansainvälisten keinottelijain ja monikansallisten yhtiöiden yrittäessä vaihtaa dollarinsa kultaan tai johonkin "parempaan" valuuttaan.

Dollarin arvon lasku ja kullan hinnan suuri nousu voi muun ohella vaikeuttaa suuresti myös turistiliikennettä Eurooppaan.

Maanantai-iltaan mennessä oli kullan hinta noussut Lontoon (ja muiden eurooppalaiskaupunkien) markkinoilla 123.50 dollariin unssilta, samalla kun Yhdysvaltain dollarin arvo aleni. Tämä oli ensimmäinen kerta kun kullan virallinen hinta ylitti 120 dollarin rajan. Perjantaina kullan hinta oli $5.75 alhaisempi unssilta kuin maanantaina.

Maanantaisten tietojen perusteella dollarin arvo laski Länsi-Saksan markkaan verraten 2.6825 markasta 2.59 markkaan; 4.20 Ranskan frangista 4.16 frangiin jne.

Dollarin heikkouteen vaikuttaa Yhdysvaltain yleisen taloussairauden lisäksi Watergate-skandaalin paheneminen USA:ssa.

Yhtenä seikkana mainitaan tässä yhteydessä Valkoisen talon entisen neuvonantajan John Deanin paljastus viikon lopulla, että hän on neuvotellut presidentti Nixonin kanssa Watergaten tapauksesta useammin mitä on aiemmin tunnustettu. Mr. Dean vihjasi myös, että hän voi "todistaa" väitöksensä mr Nixonin sekaantumisesta asiaan.

Skylab-vika korjattanee ulkopuolelta

Houston. — Skylab-astronautit suorittavat ulkona "avaruuskävelyn" aikaisintaan torstaina, selostettiin maanantai-iltana. Tarkoitus on saada korjatuksi avaruustutkimusaseman ulkopuolella aurinkopatterin epäkuntoon joutunut paneeli.

Skylab-ohjelman hallinto teki asiasta lopullisen päätöksen koko päivän kestäneessä kokouksessa maanantaina.

Päätöksestä annetun lausunnon yhteydessä sanotaan, että "huolellisen tutkimuksen perusteella" tällaisesta vian korjaamisyrityksestä ei tule "mitään epätavallisia vaaroja", ja että siten mahdollisesti saatavalla korjauksella on "suurempi arvo kuin on korjausyrityksestä tulevan vaaran" merkitys.

Skylabin viidestä epäkuntoon joutuneesta paristosta saatiin viikon lopulla neljä lataamaan uudelleen, mutta viides oli vielä epäkunnossa. Sähkövoiman puutteen vuoksi avaruuslennon johto lopetti maan luonnonvarojen tutkimisen. Sen sijaan on avaruuslentäjien lääketieteellisten kokeiden lisäksi tutkittu aurinkoa.

Viime torstaina Skylabissa suoritetussa auringon tarkkailussa havaittiin noin 3.2 miljoonan kilometrin pituinen auringon kieleke. Maassa olevat asiantuntijat ovat tyytyväisiä havaintojen tuloksiin.

Lääketieteelliset kokeilut eivät ole osoittaneet avaruuslentäjillä olevan minkäänlaisia kivun aistimuksia ja he ovat sopeutuneet hyvin liikkumiseen aseman sisällä. Lämpötila asemalla on pysytellyt 26—28 asteessa C. Tämä on haitannut oleskelua, varsinkin jatkuvaa työskentelyä.

Viikon lopulla tiedoitettiin, että Skylab-ohjelman toinen miehitetty lento tapahtuu suunniteltua aiemmin. Astronautit Alan Bean, Owen Garriott ja Jack Lousma aloittavat jo 27. heinäkuuta lentonsa, jonka aikana heidän on määrä telakoida aluksensa vaurioituneeseen Skylab-avaruusasemaan. Alkuaan lennon oli määrä alkaa 8. elokuuta.

Dean neuvotteli 40 kertaa presidentti Nixonin kanssa

Kun "kaikki nauhoittivat kaikkia" niin Deanin arvellaan nauhoittaneen itseään

Washington. — Valkoisen talon entinen neuvonantaja John Dean on kertonut Watergate-skandaalia tutkivan senaatin komitean johtavalle lakiasiamiehelle, Samuel Dashille, että hän kohtasi joko yksin tai pienissä ryhmissä presidentti Richard Nixonin 40 kertaa viime tammikuusta huhtikuuhunmennessä.

Haastattelulausuntonsa yhteydessä mr Dean sanoi, että hän voi antaa ensi käden tietoja näistä tapaamisista, jotka hänen selostuksensa mukaan osoittavat, että Nixonilla oli "oleellisia (substantial) tietoja" siitä mitä Valkoisen talon virkailijat tekivät Watergate-tapahtuman tutkimusten yhteydessä.

Mr. Dashin kertoman mukaan Dean sanoi presidentin osoittaneen "suurta mielenkiintoa" varmistuakseen siitä että "asioita käsiteltiin oikein". Time-lehden kertoman mukaan mr Dean ei kuitenkaan puhunut siitä, mistä hän keskusteli Nixonin kanssa.

Mr. Dash sanoi Deanin tavanneen presidentti Nixonin vain 10 kertaa heinäkuusta 1970 vuoden 1973 alkuun mennessä, mutta nämä tapaamiset tihenivät kuluvan vuoden ensimmäisen 3 kuukauden aikana, mahdollisesti Watergate-tapahtuman johdosta.

Vastauksena kysymykseen, että keskusteltiinko näiden kohtaamisten aikana aina Watergatesta, on selitetty: "ilman muuta on varmaa, ettei siellä keskusteltu Neuvostoliitosta eikä Kiinasta".

Näiden lähteiden mukaan mr Dean sai suurimman osan ohjeistaan Valkoisen talon esikuntapäälliköltä, R. H. Haldemanilta, joka erosi skandaalin johdosta huhtikuun 30 pnä.

On myös vihjailtu, että mr Deanilla voi olla nauhoitettuna joitakin hänen Valkoisen talon operaatiojaan tammi-huhtikuun väliseltä ajalta.

"Kaikki nauhoittivat silloin kaikkia" selitettiin näistä lähteistä. "Dean teki sen itse."

Kiina maksaa $14.4 milj velan

Ottawa. — Canada ja Kiina ovat allekirjoittaneet sopimuksen 22 vuotta kiistelyä aiheuttaneen velkakysymyksen ratkaisusta, tiedoitettiin ulkoministeriöstä maanantaina.

Pekingissä allekirjoitetun sopimuksen mukaan Kiinan hallitus maksaa Canadan hallitukselle $14,469.06 velan, jota Ming Sung Industrial Company ei ole voinut suorittaa.

"Uudelleen syntynyt" entinen sotavanki lopettanut päivänsä

Harrison, N. Y. — USA:n ilmavoimien kapteeni, joka sanoi "uudesti syntyneensä" nelisen kuukautta sitten kun hän vapautui Pohjois-Vietnamista seitsenvuotisesta sotavankeudesta, teki viranomaisten selostuksen mukaan ilmeisesti itsemurhan tultuaan siihen lopputulokseen, että "elämä ei ole elämisen arvoista".

Kapteeni Edward Brudnon ruumis löydettiin maanantaina kotoaan nuoralla sidottu muovipussi päässä. Hän olisi maanantaina täyttänyt 33 vuotta. Hän oli jättänyt kirjelapun: "Elämä ei ole elämisen arvoista."

"Kuumapippuria" 4-vuotiaan tytön suuhun

Ottawa. — Eräs 22-vuotias isä tunnusti maanantaina syyllistyneensä pahoinpitelyyn, ollessaan syytettynä siitä, että hän oli työntänyt "kuumapippurin" (paprikan) 4-vuotiaan naapuritytön suuhun.

Mies sanoi pikkutytön kiroilleen hänelle sen vuoksi kun hän komensi lapsen pois maaltaan.

Peron takaisin kesäkuun 21 päivänä

Madrid. — Argentiinan entinen diktaattori, Juan Peron palaa takaisin kotimaahansa kesäkuun 21 pnä, tiedoitti Argentiinan huoltoministeri Joseph Lopez Rega viime sunnuntaina.

"Peronisti" Hector Campora valittiin Argentiinan presidentiksi viime maaliskuussa. 77-vuotias Peron on ollut maanpakolaisena Madridissa vuodesta 1960 lähtien. Hänen hallituksensa kukistui sotilaskaappauksen uhrina v. 1955.

Fasistit juhlivat voittoaan Espanjassa

Madrid. — Sotilasparaatein ja sotilaslentokoneiden ylilennoin juhlittiin maanantaina Madridissa kenraali Francon fasistien demokraattisesta lojaalisesta hallituksesta 34 vuotta sitten saamaa voittoa.

Kansallissota, missä surmattiin lähes miljoona ihmistä, päättyi huhtikuussa 1939. Francon voitto tuli mahdolliseksi Hitlerin Saksan ja Mussolinin Italian välittömän avunannon sekä demokraattisten maiden välillisen avunannon perusteella.

LOPETTAKAA POMMITUS SANOI CHOU USA:LLE

Phnom Penh myöntää menettäneensä lisää asemiaan; B-52 pommitus jatkui maanantaina

Peking. — Kiinan pääministeri Chou En-lai esitti maanantaina vaatimuksen, että Yhdysvaltain tulee lopettaa Kambodzhan pommituksen ja Indokiinan asioihin sekaantumisen.

Chou puhui Pohjois-Vietnamin kommunistisen puolueen ensimmäisen sihteerin Le Duanin ja pääministeri Pham Van Dongin kunniaksi järjestetyssä illallistilaisuudessa. Mainitut pohjoisvietnamilaiset vierailivat nyt Kiinassa ensimmäisen kerran Pariisin rauhansopimuksen allekirjoittamisen jälkeen.

Puhuen vajaan kuukauden kuluttua sen jälkeen kun Yhdysvallat avasi yhteysvirastonsa Pekingissä, pääministeri Chou sanoi: "Me vaadimme että Saigonin hallinto ja USA:n hallitus kunnioittavat hetikohtaisesti Pariisin sopimusta Vietnamista ja lopettavat kaikki sopimuksen rikkoumukset sekä lopettavat Kambodzhan pommituksen ja muut sotilaalliset toimet siellä."

Viikon päivät kestäneen suhteellisen hiljaisuuden jälkeen Phnom Penhin hallitus tiedoitti, että sotilaallisia yhteenottoja on tapahtunut kahden maakunnallisen pääkaupungin lähettyvillä Kambodzhassa ja että sissit ovat vallanneet hallituksen joukoilta kaksi tukikohtaa.

Samalla Phnom Penhissa tiedoitettiin että Yhdysvaltain B-52 koneet pommittivat muutaman yön tauon jälkeen taas Kambodzhan alueita. USA:n koneitten sanotaan tehneen ainakin 9 pommitushyökkäystä Kambodzhaan.

Phnom Penhin nyt menettämät tukiasemat olivat Loveassa ja Oeum Rokarissa No. 3 maantien varrella noin 20 mailia Phnom Penhista etelään.

Valkoinen talo myöntää Dean-Nixonin keskustelut

Washington. — Valkoinen talo myönsi maanantaina, että presidentti Richard Nixon ja Valkoisen talon entinen neuvonantaja John Dean ovat vuoden alussa keskustelleet useita kertoja Watergatesta ja muista asioista. Valkoinen talo kieltäytyi kuitenkin julkaisemasta tietoja näiden keskustelujen kulusta.

Tämä myönnytys tuli New York Timesin maanantaisen paljastuksen jälkeen, jonka mukaan mr Dean oli kertonut tutkijaviranomaisille, että hän on keskustellut 40 eri kertaa presidentti Nixonin kanssa tai mr Nixonin läsnäollessa Watergate-tutkimuksen salaamisyrityksistä.

Tämä Timesin uutistieto yhdisti presidentti Nixonin välittömästi Watergate-skandaalin salaamis yrityksiin lisäten siten painoa väitöksiin, että mr Nixon oli henkilökohtaisesti sekaantunut asiaan.

Valkoisen talon apulaislehdistö edustaja Gerald Warden toisti maanantaina aiemmin esitetyn lausunnon, että presidentti Nixon ei ollut etukäteen tietoinen salakuuntelulaitteiden asentamisesta demokraattipuolueen päämajaan, eikä yrityksistä tämän tapauksen salaamiseksi.

Suomen työrintama kuohuu yhä

Helsingistä tiistaina saatujen tietojen mukaan radiolakon välttämiseksi on käynnissä kovat neuvottelut. Mikäli lakko kuitenkin puhkeaa, se tarkoittaa, että television ruudut pimenevät kokonaan ja radioitsekin saadaan vain tietoja erikoistapauksista.

SAK:n puheenjohtaja N. Hämäläisen kerrotaan ilmoittaneen, että työnantajain ja työntekijäin suurkokous on torstaina tarkoituksella päästä sopimukseen rakennusalan työsulusta ja sen vastineeksi järjestetystä lakosta.

Satama-alan työntekijäin lakon aloittamista siirrettiin alkuviikolla neuvottelujen jatkamistarkoituksessa kolmeksi päiväksi.

VIIME TIEDOT

Pariisi. — Presidentti Richard Nixonin turvallisuusasiain neuvonantaja Henry Kissinger sanoi täällä tiistai-iltana, että hänellä ja Pohjois-Vietnamin edustajalla Le Duc Tholla on hyvät mahdollisuudet päästä sopimukseen Vietnamin rauhansopimuksen täytäntöönpanon edistämiseksi.

Ateena. — Kreikan sotilasjuntta — mustien everstien juntta — pani tiistaina 4 kenraalimajuria eläkkeelle, jatkaen siten apuharvennusta asevoimiensa huipulla. Laivaston korkeampaa johtoa harvennettiin toukokuun lopulla juntan syyttäessä laivastoupseereita, mukaanlukien kahta eläkkeellä olevaa amiraalia, vallankaappausyrityksestä.

Pariisi. — Huolestuneisuus presidentti Georges Pompidoun, 61, terveydentilasta lisääntyi tiistaina julkaistusta tiedosta, jonka mukaan presidentti on peruuttanut kaikki viralliset toimensa Elysee Palatsin ulkopuolella. Poikkeuksen tässä tekee vain presidentti Pompidoun vierailu Bonnissa kesäkuun 21—22 pnä.

NL:n TUPOLOV 114 TUHOUTUI, 21 KUOLI

Pariisi. — Ääntä nopeammin kulkeva neuvostoliittolainen matkustajakone räjähti viime sunnuntaina tuhansien ihmisten seuratessa sen lentoa suuressa kansainvälisessä lentonäytöksessä.

Onnettomuudessa kuoli koneen 6-henkinen miehistö ja sen lisäksi 15 ihmistä lentokentän lähettyvillä olevassa Goussainville-nimisessä kauppalassa mihin tuhoutuneen koneen osat putosivat. Ainakin 25 muuta ihmistä loukkaantui.

Tässä 16,000 asukkaan kauppalassa, mikä on 12 mailia Pariisista koilliseen, tuhoutui ja vaurioitui useita taloja. Kauppalaan johtavat tiet suljettiin ja kaikki saatavissa olleet ambulanssit kuljettivat loukkaantuneita ja kuolleita.

Tämä onnettomuus tapahtui muutaman minuutin kuluttua sen jälkeen kun Neuvostoliiton "uutuus" kone — anglo-amerikkalaisen Concordin vastine — oli suorittanut menestyksellisen näytöslennon.

Ranskan televiiso esitti tunnin kuluttua kuvauksia tästä lennosta ja myös onnettomuudesta.

Mitään yksityiskohtaisempia tietoja onnettomuuden syistä ei maanantaiaamuun mennessä oltu saatu. Annettujen selitysten mukaan kone teki esityslennon jälkeen laajan vasemmanpuoleisen kaaren ja näytti tekevän alas laskua valmistavan nousun, kun koneen takaosa irtosi ilmeisesti räjähdyksen johdosta.

Jotkut lentoasiain tuntijat arvelivat, että räjähdys voi johtua ohjausvirheestä — liian nopeasta nousuyrityksestä, kuten erään ekspertin kerrotaan sanoneen — mutta virallisia arvioita onnettomuuden syistä ei hetikohtaisesti annettu sen paremmin neuvostoliittolaisten kuin ranskalaistenkaan toimesta.

ITÄVALTA VALMIINA LIITTYMÄÄN ICCS:OON

Viikon lopulla Wienistä saatujen tietojen mukaan Itävalta on yksi niistä maista, jotka ovat valmiina astumaan Canadan paikalle Vietnamin rauhansopimuksen kansainvälisessä valvontakomissionissa.

Mitään tällaista esitystä ei ole vielä tehty, mutta Itävalta on antanut ymmärtää, että peruspolitiikkansa mukaan se on valmiina "yrittämään avustuksen antamista".

Muina mahdollisina maina, joista voi tulla Canadan seuraaja, on mainittu Mexico, Ranska, Italia, Skandinaavian maat ja Malasia.

Indonesian valtuuskunnan eräs puhemies on antanut ymmärtää, että hän kannattaa Malasian vetämistä kansainvälisen valvontakomissionin jäsenyyteen sillä "Vietnam on ensitilassa Kaakkois-Aasian ongelmana".

Valvontakomissionin kolme muuta jäsentä, Canadan ilmoitettua jäävänsä pois heinäkuussa, on Indonesia, Unkari ja Puola.

Pariisin rauhansopimuksen perusteella Canadan seuraajamaan valitsevat sopimuksen neljä osanottajaa: Yhdysvallat, Vietnamin demokraattinen tasavalta, Saigonin hallinto ja Etelä-Vietnamin väliaikainen vallankumoushallitus.

Saigonista perjantaiaamuna saatujen tietojen mukaan Kansainvälieen valvontakomissionin työ on halvaantunut siinä määrin, että komissionin kokouksia ei pidetä ainakaan toistaiseksi.

Pitäen kiinni Pariisin sopimuksesta jonka mukaan valvontakomissionin päätökset on tehtävä yksimielisesti, Unkarin ja Puolan edustajat ovat kieltäytyneet hyväksymästä komissionin työjärjestykseen Canadan ja Indonesian edustajain suorittamaa "pohjois-vietnamilaisten haastattelua".

Canada on Indonesian tukemana vaatinut, että nämä kahden maan edustajain haastattelu lausunnot on hyväksyttävä valvontakomissionin asiakirjoiksi ja siten lähetettäväksi Saigonin hallinnon ja vapautusrintaman yhteiselle sotilaskomissionille.

Unkarin ja Puolan edustajat sanovat, että näillä haastatteluilla ei voi olla minkäänlaista paikkaa komissionin asiakirjoissa sillä ko. haastatteluja ei valvontakomissioni ole yksimielisesti hyväksynyt.

VAPAUS
(LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: V. KENTALA
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published once weekly: Wednesdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69. P3E 4N3
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Valitettava pois vetäytyminen

Vaikka uutistiedoissa on kerrottu, että alahuoneen kaikki puoluejohtajat antoivat hyväksymisensä sille kun hallitus päätti ulkoministeri Mitchell Sharpin johdolla vetää Canadan edustajat pois Pariisin rauhankonferenssin mukaan muodostetusta kansainvälisestä valvontakomissionista (ICCS:sta), niin meistä tuntuu kuitenkin, että se oli heikosti perusteltu ja huonosti suunniteltu siirto, mikä ei voi muuta kuin vaikeuttaa Indokiinan rauhan vakiinnuttamisyrityksiä ja heikentää Canadan arvovaltaa erikoisesti ns. kolmansissa maissa. Onpa mahdollista, että tämä toimenpide — mikä perustuu suurelta osalta, se suoraan sanottakoon, Canadan valtuuskunnan johtajan Michel Gauvinin Vietkong-vastaiseen intoiluun, mikä on viimeaikoina ollut jopa jenkkejä jenkkimäisempää — voi muodostua jonkinlaiseksi "kannoksi" myös ulkomaisen kaupankäynnin laajentamiskaskessa.

Että ulkoministeri Sharpillakin on jonkinlaista aavistusta asenteensa epäedullisestä vaikutuksesta Canadaan, vaikka hänellä ei poliittisista syistä mitään omantunnon tuskia olisikaan, se tuli tavallaan alakäden kautta esille torstai-iltana, jolloin hän katsoi tarpeelliseksi antaa tietää, että Canada on kaikesta huolimatta valmiina ryhtymään rauhanvalvontatoimiin lähi-idässä, jos ja kun sitä Canadalta pyydetään!

Kukaan ei tietenkään halua kieltää sitä tosiasiaa, että Vietnamin rauhansopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä on ollut vaikeuksia — mutta näitä vaikeuksia on ollut pääasiassa sen vuoksi kun Yhdysvallat ja Saigon ovat jatkuvasti rikkoneet rauhansopimusta ja kieltäytyneet sen tehokkaasta täytäntöönpanosta.

Toisaalta jos vaikeuksia ei olisi, silloin ei mitään rauhansopimuksen täytäntöönpanon valvontakomissionia tarvittaisikaan. Valvontakomissionin nimenomaisena tehtävänä oli ja on, kulloinkin edessäolevien vaikeuksien voittaminen.

Myöntäessään, että Canadan käsitystä kansainvälisen komissionin menettelytavoista ei ole "hyväksytty" ulkoministeri Sharp tuli arveluttavan lähellä toteamusta, että Canada yksin on tahdissa ja kaikki muut väärällä jalalla! Valitettava tosiasia onkin, että Canadan valtuuskunnan kärkimiehenä toiminut mr Gauvin omaksui alusta pitäen Etelä-Vietnamin väliaikaista vallankumoushallitusta ja samalla Pohjois-Vietnamia vastaan kohdistuneen, ns. "avoimen suun" eli huutopolitiikan kielteisen asenteen. Ulkoministeri Sharp korosti ennen ICCS:n muodostamista, että Canada tulee mukaan vain siinä tapauksessa että "kaikki neljä osapuolta sitä haluavat". Mutta kun komissio muodostettiin, niin silloin mr Gauvin esiintyi ikäänkuin Pariisin sopimukseen sisältyisi vain kolme osapuolta. Väliaikaista vallankumoushallitusta ei edes ole tunnustettu, puhumattakaan siitä, että sitä olisi kohdeltu tasapuolisesti.

Paljon parempi kuin pois vetäytyminen, olisi meidän mielestämme ollut se, että olisi lähetetty mr Gauvinin tilalle joku toimeen pystyvä diplomaatti, jonkalaisia meillä Canadassa on, ja että Canadan valtuuskunta olisi toiminut todella puolueettomalla tavalla siinä mielessä, että vaikeuksista ja vastuksista huolimatta olisi vähitellen saatu lujitetuksi rauha Vietnamissa ja kautta Indokiinan. Se olisi ollut ehkä vaikea, mutta vastuunalainen ja loppujen lopuksi kunniallisin tie.

Pres. Kekkosen lehtipuheesta

Lukijat myöntävät varmaan, että lehtemme suhteellisen niukkaa palstatilaa käytettiin parhaalla mahdollisella tavalla julkaisemalla Suomen tasavallan presidentin, Urho Kekkosen Tampereen Kansainvälisessä tiedottajaseminaarissa pitämä puhe. Se oli jälleen sitä häneltä viimevuosina usein kuultua painavaa tekstiä, joka kaikuu laajalle ja panee ajattelemaan asioita hieman syvemmin kuin mihin on tässä ympäristössä totuttu" kuten Kansan Uutiset toimituskirjoituksessaan totesi ja selitti: Täällä eletään paljolti fraasiyhteiskunnassa. Suuri osa kansalaisista elää totunnaisten käsitysten vallassa, sopeutuu porvarilliseen systeemiin ja pitää sitä jopa oikeana ja ainoana mahdollisena, sekä toimii ja ajattelee niin kuin etuoikeutetun taloudellisen harvainvallan edut edellyttävät. Erimuotoinen tietotoiminta on mitä merkittävin osa sitä koneistoa, jolla ihmiset aivopestään uskomaan, että se on säädettään muuttumaton — muodoltaan kyllä vaihteleva — järjestelmä, joka heitä joka päivä ympäröi ja ohjaa, on oikea ja paras ja parannukset sekä muutokset siihen vaarallisia, jopa vahingollisia.

Presidentti Kekkonen ei kaihtanut puuttua edes sellaiseen "pyhyyteen" kuin mitä on hallitusmuodon säädös sanavapaudesta osoittaakseen, että lain korkea pykälä on toista kuin sen toteuttaminen ja toteutuminen yhteiskunnallisessa käytännössä, missä sanavapaus on varakkaiden piirien vapautta.

Vähäinen porvarillinen ryhmä pitää Suomessa hallussaan yli yhdeksänkymmentä prosenttia lehdistöstä ja nimenomaan ns. valtalehdistöä. Tilanne täällä Canadassa on vieläkin pahempi, sillä korkeasti monopolisoitunut varakkaiden piirien ryhmä pitää täällä hallussaan ja kontrollissaan ainakin 99 prosenttia maan lehdistöstä.

Presidentti Kekkonen kiinnitti huomiota myös vallitsevaan "viestintäimperialismiin" Yhdysvaltain johdolla ja osoitti miten USA hallitsee kahta kolmatta osaa maailmassa harjoitettavasta viestinnästä. Parhain esimerkki tämän tosiasian merkityksestä saadaan Canadasta, missä valtaosa lehdistön ja muista lehtikirjoituksista tulee yhdysvaltalaislähteistä, aiheuttaen mm. tekniseltä kannalta sen, että Canadan lehdet puhuvat esim. Vietnamin sodan aikana "meidän" ja "vihollisten" joukoista jne. — vaikka Canada ei pitänyt olemaan osana eikä arpaa jenkkien hyökkäyssodassa.

Nuorekkaalla tyylillään vanhahko ja paljon kokenut presidentti Kekkonen sanoi "hieman huvittuneena seuranneensa niitä professoreita, jotka taivaita tuijotellen uskollisesti julistavat sanavapauden ideaalia ja yhtä uskollisesti ummistavat silmänsä siltä mitä maan tasalla tapahtuu".

Tämä on ajankohtainen ja nerokas toteamus mikä osoittaa, että presidentti Kekkonen on henkisesti monia muita nuorekkaampi.

Kun sanomalehdistö on miltei kokonaan monopolien käsissä, silloin puuttuu tieto ja myös kriittinen ajattelu. Sen vuoksi on todellista sanavapautta, ennenkaikkea työväen omia sanomalehtiä, [illegible] kuin silmäterää.

Kirjeitä

ELÄKEASIOISTA

Pyydän toimitusta julkaisemaan mukana tulevan lehtileikkeleen Canadan ja Suomen eläkeasioista, joiden uskoisin kiinnostavan ainakin joitakin lukijoita. Kiittäen,

Lehden tilaaja.

* * *

Vastauksia eläketiedusteluihin: KANADAN VAHUUSELÄKKEEN SAANTI SUOMESSA JA SEN VEROTUS

— Jos ulkomaalainen asuu Kanadassa 18. ikävuotensa jälkeen yhteensä 20 vuotta ja on 65-vuotias tai vanhempi, hän voi nostaa Kanadan vanhuuseläkkeen muutettuaan entiseen kotimaahansa tai minne tahansa ulkomaille. Huomatkaa, ettei tätä 20 vuotta tarvitse viettää yhtäjaksoisesti ollakseen oikeutettu kanadalaisen eläkkeen nostamiseen maan rajojen ulkopuolella.

— Kanadan vanhuuseläkkeen (nyt $100 kuussa yksinäiseltä) lisäksi maksetaan ulkomaille myös Kanadan työeläke (Canada Pension Plan tai Quebec Pension Plan). Lisäeläkettä (Guaranteed Income Supplement) ei saa nostaa kuin ensimmäiset kuusi kuukautta Kanadasta muuton jälkeen.

Eläkkeet on sidottu indeksiin. Nämä indeksikorotukset nostavat automaattisesti myös ulkomaille maksettavia eläkkeitä kustannustason noustessa Kanadassa. Samoin kaikki peruskorotukset lisätään kaikkiin ulkomaille maksettuihin eläkkeisiin.

— Kanadasta Suomeen muuttanut eläkeläinen saa Suomen kansalaisuuden hakemalla sitä Suomessa, mikäli hän on joskus ollut Suomen kansalainen. Ellei hän ole koskaan ollut Suomen kansalainen, hän voi hakea kansalaisuutta oltuaan 5 vuotta Suomessa.

— Suomen kansaneläkkeen henkilö saa vuoden kuluttua Suomeen muutostaan jos hän on asunut Suomessa puolet 16. ikävuotensa ja Suomeen paluun välisestä ajasta. (Esimerkki: Jos henkilö on muuttanut Suomesta 41 vuoden ikäisenä ja palaa takaisin täyttäessään 65 vuotta, hän saa Suomen kansaneläkkeen vuoden kuluttua, mutta jos hän on lähtenyt Suomesta alle 40-vuotiaana, hänen on odotettava viisi vuotta saadakseen eläkkeen.) Viiden vuoden Suomessa asumisen jälkeen saa eläkeikäinen Suomen kansaneläkkeen, vaikka hän haluaisi pitää pysyvästi Kanadan kansalaisuudenkin.

— Kanadan kansalaisuuden saanut suomalainen ei menetä sitä ulkomaille muutettuaan ellei hän hanki jonkin muunmaan kansalaisuutta. Jos henkilö siis hakee ja saa Suomen kansalaisuuden, hän automaattisesti menettää Kanadan kansalaisuuden. Hän voi palata takaisin Kanadaan, jos hän pitää Kanadan kansalaisuuden.

— Suomen kansaneläkkeen perusosa, jonka saavat kaikki suomalaiset ja Suomessa määrätyn ajan asuneet ulkomaalaiset 65 täytettyään tuloihinsa tai työsuhteeseen katsomatta, oli kolmisen vuotta sitten 447 markkaa 24 penniä vuodessa eli noin $110 dollaria. Eläkettä on tiettävästi tämän jälkeen korotettu ja uusi korotusesitys on parhaillaan eduskunnan käsiteltävänä. Lisäksi peruseläkkeeseen tulee 50 prosentin korotus automaattisesti 69. ikävuodesta lukien.

— Verotus. Suomessa pysyvästi asuva maksaa verot luonnollisesti Suomeen. Suomen kansaneläke on veroton, mutta sensijaan muista eläkkeistä on maksettava valtion- ja kunnallisveroa Suomeen . . .

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Edith Isacson, Porcupine, Ont. täytti lauantaina, toukokuun 19 pnä 74 vuotta.

Lauri Jokinen, Long Lake, Ont. täytti tiistaina, kesäkuun 5 pnä 75 vuotta.

Eero Heikkilä, Thunder Bay, Ont. täyttää perjantaina, kesäkuun 8 pnä 69 vuotta.

Tyyne Lahti, Toronto, Ont. täyttää lauantaina, kesäkuun 9 pnä 76 vuotta.

Eemeli Rintala, Thunder Bay, Ont. täyttää lauantaina, kesäkuun 9 pnä 73 vuotta.

Helmi Heinonen, South Porcupine, Ont. täyttää maanantaina, kesäkuun 11 pnä 80 vuotta.

August Aho, Wanup, Ont. täyttää keskiviikkona, kesäkuun 13 pnä 75 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

Watergate-skandaalin erikoissyyttäjä Archibald Cox jolle sanotaan annetun laajat valtuudet asian tutkimiseksi. Cox oli oikeusministerinä vv. 1961—65.

Sanoo Canadan vetäytyneen pois ICCS:sta puolueellisuus-syistä

Sanoen, että Canadan valtuuskunnalta on Kansainvälisen valvontakomissionin jäsenyydessä puuttunut "objektiivisuutta ja puolueettomuutta" Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumoushallituksen edustajat selittivät torstaina Pariisissa, että Ottawan antamat selostukset pois vetäytymisestä on tarkoitettu vain harhauttamiseksi.

Canadan valtuuskunnan johtaja Michel Gauvin sanoi Saigonissa torstaisessa lehdistön haastattelutilaisuudessa, että ICCS ei ole toiminut asianmukaisella tavalla, ja syytti tästä epäonnistumasta "vissejä osapuolia" tarkoittaen sillä ilmeisesti Vietnamin demokraattista tasavaltaa ja Etelä-Vietnamin väliaikaista vallankumoushallitusta, vaikka hän ei nimiä maininnutkaan.

"Canadan valtuuskunta on osoittanut useitakertoja, että siltä puuttuu objektiivisuutta ja puolueettomuutta", sanotaan Vallankumoushallituksen lausunnossa. "Se (Canadan valtuuskunta) on pahaa tarkoittaen vääristänyt väliaikaisen vallankumoushallituksen vakaata hyväntahtoisuutta ja peitellyt Yhdysvaltain ja Saigonin hallinnon väkivallantekoja."

Ranskan hallitus oli merkitsevästi "sanattomana" Canadan vetäytymisestä pois Kansainvälisen valvontakomissionin jäsenyydestä. Samoin menetteli Kiina, välttäen kaikkia kommentteja asiasta.

Väliaikainen vallankumoushallitus torjui Canadan "perustelut" siitä miksi se vetäytyy pois valvontakomissionin jäsenyydestä ja syytti Yhdysvaltoja ja Saigonia välirauhasopimuksen rikkomisista Saigon puhui "kommunistien epäreilusta pelistä".

Viittauksena siihen, että Kambodzhan tilanteessa on tapahtumassa, tai on tapahtunut jotakin edistystä, saatiin torstaina Phnom Penhistä tieto että Kambodzhan pääministeri Son Sann oli lähtenyt Pariisiin yrittääkseen neuvotteluun pääsyä prinssi Norodom Sihanoukin pakolaishallituksen edustajain kanssa.

Näiden lähteiden mukaan hänen tehtävänään oli saada Phnom Penhissa olevan Lon Nolin hallituksen ja prinssi Sihanoukin kuninkaallisen hallituksen edustajat neuvottelemaan rauhasta, mistä Lon Nolin sanotaan tehneen myönteisen päätöksen edellisellä viikolla.

Rauhaa edistänyt vierailu

Neuvostoliiton kommunistisen puolueen pääsihteeri Leonid Brezhnevin äskettäinen vierailu Saksan liittotasavallassa, hänen keskustelunsa sosialidemokraattisen kanslerin, Willy Brandtin kanssa ja tämän vierailun yhteydessä allekirjoitetut sopimukset ovat saaneet osakseen äärettömän suurta huomiota sekä asianomaisissa maissa että kaikkialla muuallakin.

Allekirjoitetut sopimukset viittaavat "vanhan päättymiseen" ja uuden aikakauden alkamiseen Neuvostoliiton ja Saksan liittotasavallan eli Länsi-Saksan välillä. Kylmän sodan pitkien vuosien jälkeen on muodostunut tilanne, jolloin voidaan katsoa suhteiden olevan täysin normaalit näiden maiden välillä. Kukaan ei voi, eikä haluakaan kieltää sitä etteikö Neuvostoliitto antanut sodassa valtavaa panosta Hitlerin Saksan murskaamiseksi. Mutta nyt tehdyt sopimukset ja keskustelut eivät merkitse vain näiden maiden suhteiden uuden vaiheen alkua, vaan auttavat myös jännityksen lieventämistä kautta Euroopan, vaikuttaen siten myönteisesti maailman tilanteen kehitykseen yleensä.

Tiiviiden keskustelujen, jotka käytiin avoimen, asiallisen, yhteisymmärryksen ilmapiirissä — kuten Brezhnevin vierailusta annetussa yhteisessä julkilausumassa todettiin — päätteeksi pääsihteeri Brezhnev ja liittokansleri Brandt olivat "yksimielisiä siitä, että käydyt keskustelut ovat myötävaikuttaneet yhteistyöalojen jatkuvaan laajenemiseen, avanneet näkymiä yhteyksien aktiiviselle kehittämiselle poliittisella, taloudellisella, tieteellisteknisellä ja kulttuurin aloilla kummankin maan eduksi. Saavutetut tulokset antavat kummallekin maalle perusteen katsoa luottavaisesti tulevaisuuteen."

Vaikka vierailun aikana käydyt keskustelut ja tehdyt sopimukset koskettelivät ennen kaikkea Neuvostoliiton ja Saksan liittotasavallan suhteita, yhteisestä julkilausumasta ilmenee, että Brezhnev ja Brandt pohtivat laajasti myös kansainvälisiä tapahtumia. He käsittelivät yksityiskohtaisesti mm. Euroopan turvakokouksen valmisteluihin liittyviä kysymyksiä ja ilmaisivat toivomuksen, että monenkeskiset valmistavat konsultaatiot Helsingissä lähiaikoina saadaan suoritetuksi, ja että turvakokous kutsutaan lähiaikoina koolle ja käydään sellaisella tasolla, joka vastaa tämän kokouksen kansainvälistä merkitystä.

Euroopan ja koko maailman tilannetta ajatellen voidaan empimättä yhtyä Leonid Brezhnevin optimistiseen näkemykseen: "Kokonaisuudessa voidan sanoa, että tänään planeettamme on lähempänä lujaa, pitkää rauhaa kuin se on koskaan aiemmin ollut. Ja Neuvostoliitto käyttää kaiken vaikutusvaltansa lujittaakseen tätä suotuisaa tendenssiä."

Lopuksi on syytä muistaa, että Brezhnevin Bonnin-vierailu edelti tässä kuussa tapahtuvaa vierailua Yhdysvaltoihin. Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö ensinmainitulla vierailulla ole myönteistä vaikutusta sille, mitä tulee ilmeisesti tapahtumaan Washingtonissa.

Italian kommunistinen puolue kasvaa

Rooma. — Italian kommunistisen puolueen joka vuotinen jäsenkirjojen vaihtokampanja sujuu hyvällä menestyksellä. Italian kommunistisessa puolueessa on noin 1,578,000 jäsentä, joista lähes 123,000 on liittynyt puolueeseen tänä vuonna.

MITÄ MUUT SANOVAT

LEHTIKUOLEMA ON NAULA DEMOKRATIAN RUUMISARKUSSA

Presidentin viestintäpuhe Tampereella maanantaina sai heti vastaansa porvarillisen lehdistön pelästyneen reaktion. Kokoomuksen pää-äänenkannattajan kohdalla voidaan puhua parkaisusta ja sokeasta primitiivireaktiosta. Kun lehti väittää presidentin käyttäneen "naivin, epäjohdonmukaisen, asiantuntemattoman ja alkeellista propagandaa" sisältäneen puheenvuoron, voidaan hyvällä syyllä sanoa, että se koira älähtää, johon kalikka kalahtaa. Ala-arvoisempaa väistöliikettä saa porvaritaholta kyllä hakea . . .

Niille, joille mielipiteen kaikinpuolinen vapaus on todella arvokasta, kerrottakoon, että Norjassa, jossa sosialidemokraattinen hallitus aikaansai tehokkaan lehdistötuen, tuosta tuesta menee yli 60 prosenttia porvarillisille vaikeuksissa oleville lehdille ja alle 40 prosenttia sosialidemokraattisille lehdille.

"Jokainen lopetettu lehti on naula demokratian ruumisarkussa." — Suomen Sosialidemokraatti.

JOHTAJAPALKAT — JA PALKKOJEN KOROTUSOHJEET

New York (LNS) — Business Week-julkaisun äskettäisten tilastojen mukaan johtavien yhtiövirkailijain palkat ylittävät (presidentti Nixonin palkkoja ja hintoja koskevat jäädytysohjeet) vuoden 1972 toisen vaiheen ohjesääntöjen rajan. Yksi suurin korotus meni Olin Corporationin edustajalle James F. Toweylle jonka palkka v. 1972 oli $321,718 edustaen se 212.3 prosentin nousua vuoden 1971 palkkaan verraten. Henry Fordin palkka v. 1972 oli $887,672, 27.4-prosenttisesti korkeampi kuin v. 1971. Toisen vaiheen ohjesäännön mukaan palkankorotuksen kattoraja oli 5.5%.

Korporatiojen puhemiehet oikeuttavat tällaiset palkankorotukset sanomalla, että niin kauan kuin yleinen palkkataso ei ylitä ohjesäännön määrää, yksityisten palkankorotukset voivat ylittää rajan. Tällaisen järkeilyn perusteella joidenkin yhtiövirkailijain on täytynyt hyväksyä suuria palkanalennuksia. — Uutistieto.

PÄIVÄN PAKINA

REUNAHUOMAUTUKSIA

Laittomasta salakuuntelusta ja nuuskinnasta sekä likaisesta urkinnasta puhutaan nykyään Yhdysvaltain (ja Canadan) sanomalehdissä, radiossa ja televisiossa enemmän kuin koskaan. Tosiasiassa näiden rumuuksien käsittely on saanut niin valtavat mittasuhteet, ettei niihin kaikkiin voi kukaan tavallinen Virtanen pohjaan asti syventyä.

Vanhemmat henkilöt muistavat miten toisen maailmansodan edellä tavattiin sanoa Euroopan fasisti- ja puolifasistimaiden konnuuksista, että "sellaista ei voi tapahtua täällä".

Mutta niin on vain tapahtunut. Yhdysvaltain imperialismi on pommittanut puolustuskyvyttömiä pikkumaita yhtä julmasti kuin Natsi-Saksa konsanaan. Vakoilu, urkinta ja kortistointi valtiollisen poliisin toimesta on saanut rajan eteläpuolella — ja täälläkin — pelottavat mittasuhteet.

On osoittanut kerran uudelleen, että kun joku kansanosa tai ryhmä saatetaan joko osittain tai kokonaan lainsuojattoman asemaan, niin silloin tulevat uhatuksikaikkien kansalaisvapaudet.

Esimerkiksi Watergate-skandaalin yhteydessä on jo paljastunut — ja siitä näkyy vasta hieman huippua kuin napaseudun jäävuorista — että nuuskinnan ja salakuuntelun järjestämiseen on syyllistynyt miltei joka heppu, jolla on jonkinkaanlainen korkeampi virka Washingtonissa.

Ja mitä enemmän sitä kasaa pengotaan, sen pahemmaksi tulee löyhkä. Nyt jo näyttää siltä, että "itse" presidentti on miltei samanlaisessa asemassa kuin se entinen Suomen harakka tervatulla lankulla: "Kun sai pyrstönsä irti, niin tervaan tarttui nokka ja kun kiskaisi nokkansa irti, niin kiinni tarttui taas pyrstö."

Toisin sanoen, kun presidentti Nixon yritti esim. vapauttaa itsensä Watergaten rötöksistä, niin esiin tuli syytös, että hän oli jo vuonna 1970 antanut määräyksen suorittaa rosvoukselta näyttävän salaisen "ratsian" Canadan suurlähetystössä.

Ja kun mr Nixon vetosi Watergaten asiassa "kansallisten arkaluontoisten salaisuuksien" paljastusmahdollisuuksiin, niin senaattori Symington ja muut selittivät, että tähän asti käsiteltäväksi tulleiden asiakirjojen yhteydessä on kovin vähän mitään "todellisia salaisuuksia" ja että amerikkalaiset kyllä osaavat tehdä eron, mikä on "valtiosalaisuus" ja mikä vain kepponen jonkun epämiellyttävän asian salaamiseksi.

Osapuilleen yhtä ohrasesti näyttää käyneen eräille herroille tory-suuruuksille Lontoossa, missä esimerkiksi lordi Lambton joutui ottamaan lusikan kauniimpaan käteensä ja eroamaan toryhallituksen apulaissotaministerin virasta huoruuden takia, raamatullista sanontaa käyttääksemme.

Silloin vähän ihmeteltiin, että miksi arvon lordi niin helposti tunnusti "ajoittaiset yhteytensä" jonkun "kutsutytön" kanssa? Pian kuitenkin osoittautui uutistietojen mukaan, että siellä oli harrastettu "salakuvausta".

"Kaksikymmentäkuusivuotiaan" kutsutytön miehen kerrotaan kaikessa rauhassa filmanneen herra lordia yhteisissä vuodehommissa "heilansa" kanssa, ja sitten kaupitelleen sekä kuvia että kertomuksia sanomalehtien käytettäväksi kotona ja ulkomailla.

Kaiken kukkuraksi kerrottiin, että arvon lordia vastaan oli nostettu syyte huumeaineiden hallussapidosta.

Näinkin kepulisti voi käydä jopa lordi-ministerille, joka ei osaa pysyä kotona viiden lapsensa hoivissa, vaan antautuu salakuvaajien ja todennäköisesti paatuneitten kiristäjien uhriksi.

Meidän ontariolaiset ministerimme ovat kuitenkin sellaisia poikia, ettei niihin pysty muu kuin reumatismi tai luuvalo.

On väitetty, että he ovat käyttäneet jatkuvasti maakunnan kalliita lentokoneita matkusteleissaan — usein perheineen ja ystävineen — Toronton ja kotiseutunsa välillä ja pitemmällekin.

Se on kuitenkin "tarpeellista" virkatehtävien suorittamiseksi ja "ajan säästämiseksi", on meille selitetty.

Nyt on maakunnan tilintarkastaja W. S. Groom selittänyt, että ministerit voivat ottaa mitään todisteita esittämättä $300 kuukaudessa kulujensa — aterioiden ja muiden menojen — maksamiseksi.

Kukin ministeri, selitetään tilintarkastajien lausunnossa on maaliskuussa 1972 päättyneen 12 kuukauden aikana nostanut tätä kulunkirahaa $2,675—$2,700 välimailta. Tammik. 1 päivänä voimaan astuneen korotuksen perusteella näitä "kulunkimaksuja" on saatavana peräti $3,600 vuodessa, eli enemmän mitä saa iäkäs pariskunta yhteensä peruseläkettä ja sen lisäksi varattomuuteen perustuvaa lisäeläkettä!

Ja tämä siitäkin huolimatta, vaikka herrat ministerit saavat nostaa vuosipalkkansa lisäksi $6,000 suuruisen verottaman tulomäärän nimenomaan "kulunkiensa" peittämiseksi!

Mitä tästä kaikesta sitten sanotaan? Asiaa tutkinut komitea — herrat Dalton Camp, Douglas Fisher ja Farguar Oliver — ehdottavat lainlaatijakunnan jäsenille, herrat ministerit mukaanluettuna, 18—25-prosenttista palkankorotusta, jonkalaisesta "autuudesta" tavalliset työntekijät eivät uskalla nähdä edes unta.

— Känsäkoura.

VUOSIEN TAKAA

50 VUOTTA SITTEN:

ESTETUOMIOISTA

Estetuomio, injunctioni, on muodostunut jo varsinaiseksi taisteluaseeksi Canadankin työnantajien käsissä järjestyneitä työläisiä vastaan. Tarvitsee vain viitata tuomari Martinin vastikään antamaan tuomioon, jolla kielletään naisten pukutyöläisten järjestön jäsenet pitämästä lakkovahtia lakonalaisten tehtaiden lähettyvillä . . .

Injunctiot osoittavat, että työläisten ja työnantajain välinen taistelu jo nykypäivien pikkukysymyksissäkin on monimutkaista ja alati uusia ilmiöitä ja keinoja synnyttävää kamppailua.

— Vapaus toimituskirj. toukok. 24 p. 1923.

30 VUOTTA SITTEN:

"JARRUMIES" ANTOI "HAJOITUSOPETUKSEN"

John L. Lewis, kivihiilenkaivajain union johtaja, on tiedoittanut, että hän aikoo "tuhlaajapojan" tavoin liittyä takaisin AFL:n jäsenyyteen. Samalla AFL:n johdon taantumukselliset jäsenet ovat antaneet lausuntoja, joista ilmenee, että he ovat valmiit "unhoittamaan" menneet erimielisyydet ja hyväksymään Lewisin tervetulleeksi joukkoonsa.

. . . Auttaako Lewisin AFL:ään liittyminen työväen unionistisen liikkeen yhtenäisyyttä, tai vaikeuttaako se sitä?

Vastaus tähän on selvä. Lewisin tarkoitus ei ole lainkaan edesauttaa unionistisen liikkeen yhtenäisyyttä, vaan vaikeuttaa ja jos suinkin mahdollista ehkäistä se. CIO, minkä jäsenyydestä Lewis erosi, on jatkuvasti pyrkinyt Amerikan mantereen unionistisen liikkeen rivien yhdistämiseen. Mutta Lewis ei tätä politiikkaa hyväksy. Mr. Lewis haluaa päästä AFL:n jäsenyyteen yksinkertaisesti siksi, että hän voisi tehokkaammin taistella unionistisen liikkeen yhtenäisyyttä ja ennenkaikkea presidentti Rooseveltin sotapolitiikkaa vastaan . . .

Siksi kaikkien AFL:n canadalaisten unioiden jäsenten, osastojen ja virkailijain velvollisuus on avoimesti ja päättävästi vastustaa Lewisin nykyistä vahingollista ohjelmaa.

— Vapaus, toimituskirj., kesäk. 1 p. 1943.

INTIAANIEN LAUTTOILLA 16,000 KILOMETRIN MERIMATKALLE

Guayquili, Ecuador. — Kaksitoista miestä lähti viikko sitten tiistaina merille kolmella balsapuulautalla tarkoituksenaan ajelehtia merivirtojen mukana Ecuadorista Austraaliaan. Huangavilca-niminen purjehdus on saanut nimensä jo kauan sitten sukupuuttoon kuolleen ecuadorilaisen intiaaniheimon mukaan. Purjehtijat — 12 miestä — yrittävät todistaa, että intiaanit ovat jo ennen Kolumbuksen aikoja saattaneet tehdä lauttamatkan Etelä-Amerikasta Tyynenmeren yli.

Lautat on rakennettu balsapuutukeista, jotka on köytetty toisiinsa paksuilla köynnöskasveilla. Purjeet on kudottu juuteista, ja mastoina ovat kumipuut.

Retkikunnan johtaja on espanjalainen Vital Anzar Ramirez. Muut jäsenet ovat amerikkalaisia, canadalaisia, meksikolaisia, ranskalaisia, ecuadorilaisia ja chileläisiä. Michillä on mukanaan radio, jotteivät yhteydet muuhunmaailmaan katkeaisi. Matkan aikana tutkitaan valtamerta ja ryhmän omaa käyttäytymistä erityisoloissa.

Merimatka Ecuadorista Austraaliaan on noin 16,000 kilometriä.

Aeroflot avasi reitin

Moskova. — Neuvostoliiton lentoyhtiö Aeroflot avasi lauantaina uuden lentoreitin Moskova — Ateena — Kairo — Aden. Reitin pituus on 6,000 km ja reitillä käytetään TU-154-suihkukonetta, joka tarvitsee mat kaan yhdeksän lentotuntia. Aeroflotin koneet käyttävät tällä lennolla ensi kertaa Ateenaa säännöllisenä välilaskupaikkana. Aeroflotilla on suorat lentoyhteydet 56 maahan.

Liikkeenhoitajan nurkka

Kustannusliikkeemme vuosikokous on sitten mennyt ja jäljellä on vain laaditun ohjelman toteuttaminen, mikä käytännössä tarkoittaa; mahdollisimman hyviä lehtiä, mahdollisimman halvalla kustannuksella. Hyviä lehtiä ehkä saamme, mutta kustannukset eivät aina ole meidän hallittavissamme.

* * *

Scarboroughista saimme tietää että Vapaus oli sille alueelle jäänyt tulematta kolmen viikon aikana. Paikallinen postimestari ilmoitti että vika ei ole heidän. Käski kirjoittamaan alue-postimestarille. Alue-postimestari ilmoitti että vika ei ole heidän, käski kirjoittaa Toronton kaupungin postimestarille. Toronton postimestarilta ei ole vielä tullut vastausta, mutta uskon että hän kehoittaa kirjoittamaan postihallitukselle, postihallitus Trudeaulle, Trudeau ehkä YK:lle jne. Kukaan ei ole syylinen.

* * *

Thunder Bayn, Vapauden postisäkki meni Winnipegiin, josta se tuli takaisin Thunder Bayhin viikon myöhästyneenä. Ehkä on parasta aloittaa valittaminen toisesta päästä; ensin YK, sitten Trudeau, sitten postihallitus jne.

* * *

Jos yksi lehti joutuu hukkaan joskus ,se on ehkä ymmärrettävissä, mutta jos se tapahtuu usein, siinä tapauksessa on parasta ottaa yhteys lehtiliikkeeseemme. Myöskin ehkä auttaisi, jos lehtemme joutuu hukkaan, jos kysyisitte paikalliselta postimestarilta selvällä englannin kielelllä että "Vassa märe?"

* * *

Kustannusliikkeemme vuosikokouksessa tuotiin esille ehdotus Vapauden ja Liekin yhdistämisestä niin että saisimme yhden ison "KOKO PERHEEN" lehden, jossa olisi; aivan samoin kuin nykyisessä Liekissä, kaunokirjallista ns. naisten lukemista ja toinen puoli lehteä olisi uutisia ja uutisten analysointia, toisin sanoen "miesten" luettavaa. Yhdistämällä, ne voitaisiin säästää erittäin huomattavia summia kustannuksissa. Lisäksi on huomioitava että mitä isompi lehti, sitä helpompi on siihen saaada mainoksia.

Yhdistetyn lehden tilaajamäärä tulisi nousemaan hetimiten noin puolella, mikä myöskin olisi omiaan innostamaan liikemiehiä lisäämään mainostusta lehdessämme. On hyvin vaikea löytää mitään järkisyytä, miksi painattaa kahta lehteä, mutta koska lehtiliikkeemme on demokraattinen työväen liikeyritys, emme mielellämme tee muutoksia lukijakuntamme hyväksymättä, jollei siihen ole aivan viimeistä pakkoa, joten antakaa tietää, arvoisat lukijamme, josko hyväksytte yhteen lehteen siirtymisen?

SIRKUS

Ylläolevalla otsikolla kirjoitti Suomen yksi tämän hetken tunnetuin pakinoitsija, "Juorkunan Jussi", Kansan Uutiset lehdessä noin viikko sitten tapahtumasta, joka heijastaa mielenkiintoisella tavalla olosuhteiden jatkuvaa kehitystä Suomessa ja toisaalta sitä, miten uudet olosuhteet vaativat asenteiden uudelleen arviointia. Siis "Juorkunan Jussin nimeen:

Olihan se outo näky tuo Turtiaisen Arska tohtorin hatussa. Itse hän sanoi osallistuvansa sirkukseen. Ja sekä Arska että Atos Wirtanen veivät kukkia punakaartin muistomerkille, mikä varmasti oli uutta Suomessa.

Kannattaako työväenliikkeen ihmisten osallistua porvarien hömpötyksiin?

Vastaus ei ole se yksinkertainen ei, joka kyllä ensimmäisenä tulee mieleen. Ajatelkaapa uusia ylioppilaita. Lakkien jako ja kunniakäynnit ovat porvarien keksintöä. Olemme kuitenkin muuttaneet tässä porvarillisen perinteen niin, että päättäessään koulun — siis aika tärkeässä nuoren elämän käännekohdassa — nuoret tekevät kunniakäynnin työväenluokan taistelijain muistomerkeille.

Olin katsomassa tätä toimitusta Helsingissä. Käyn mielelläni sitä katsomassa. Aina olen nähnyt siellä työväenliikkeen veteraaneja, jotka tulevat paikalle, vaikka heillä ei satukaan olemaan sukulaisia eikä tuttuja uusien ylioppilaiden joukossa. Luulen että he katsellessaan ylioppilasnuoria vuoden 1918 muistomerkillä mittaavat muutosta, joka maassamme on tapahtunut. Ja kun he salaa pyyhkäisevät silmäkulmaansa, johtuu se kai siitä, että he muistavat tovereita jotka eivät saaneet elää tämän muutoksen nähdäkseen.

Mutta kunniatohtorin arvo? Sitähän ei saavuteta opiskelemalla, vaan se on porvarien antama tunnustus. Sopiiko sitä ottaa vastaan?

Sen ottivat vastaan neuvostoliittolainen akateemikko Nikolai Bogoljubov ja unkarilainen akateemikko Guyla Ortutay. Joskus 30-luvulla meidän yliopisto tuskin olisi jakanut kunniatohtorin titteleitä sosialistisen maan edustajille. Tänään tällaista kohteliaisuutta harjoitetaan puolin ja toisin. Se kuvastaa ulkopolitiikan muutosta.

30-luvulla ei Pentti Haanpäälle löytynyt kustantajaa. Tänään Turtiainen ja Wirtanen nimitetään kunniatohtoreiksi. Sekin kuvastaa muutosta. Porvarit eivät enää voi kieltää työväenkulttuurin edustajien työn mittavuutta ja arvoa.

Tohtorinhatut Turtiaisen ja Wirtasen päässä ovat sirkusta, mutta niillä on merkityksensä. Ne muuttavat hiukan eräitä asenteita nekin. Eivät työväenliikkeen ihmisten, sillä he arvostavat Turtiaisen ja Wirtasen työtä aivan muilla perusteilla kuin ulkonaisten kunniamerkkien mukaan. He nimittäin tuntevat heidän työnsä. Porvaripiireissä sitä ei juuri tunneta. Mutta niissä piireissä annetaan tavaton merkitys titteleille ja kunnianosoituksille. Siellä koetaan pieni hämmennys ja aletaan epäröidä, olisiko kenties tiedettävä jotakin tuommoisesta Turtiaisesta ja Wirtasesta. Kuuluisikohan sivistykseen tietää heistä jotakin?

Ennen pidettiin sivistymättömyytenä, ellei osannut hyvin ruotsia. Nykyään alkaa tietämättömyys työväenliikkeestä olla aukko sivistyksessä. Porvarin mittapuun mukaan nimittäin. Esimerkiksi Marjatta Väänäsen katsotaan paljastaneen sivistymättömyytensä, kun meni toheloimaan valtionapujen jaossa pyyhkimällä yli työväenkultuurin määrärahoja.

Meitä täällä työväenliikkeen puolella ensin naurattaa ja sitten vähän hävettää, kun näemme nuo törpöt Arskan ja Atoksen päässä. Mutta kun alamme miettiä, mitä varten he ottivat ne vastaan, emme lopulta voi muuta kuin tunnustaa, että vanhat veikot ovat uhrautuneet oikean asian puolesta osallistuessaan sirkukseen. Työväenliikettä on vietävä eteenpäin joka taholla. On mentävä taantumuksellisimmillekin puhujalavoille julistamaan sosialismia, sanoi Lenin.

11.9 pros. korotus öljyntuottajamaille USA:n dollarin devalvaatiosta

Geneve. — Öljyn tuottajamaiden järjestön OPEC.in ja läntisten öljymonopolien edustajien väliset neuvottelut ovat päättyneet Genevessä sopimukseen, jossa tyydytetään öljyntuottajamaiden perusvaatimukset.

Dollarin devalvoinnin ja useiden länsivaluuttojen ostovoiman heikentymisen vuoksi öljyntuottajamaat saivat raakaöljyn hintaan 11.9 prosentin korotuksen verrattuna ennen devalvointia olleeseen hintaan helmikuussa. Öljymonopolit joutuivat myös myöntymään siihen, että öljyn hinnat tarkistetaan tulevaisuudessa kuukausittain, jos inflaatiotendessi lännessä jatkuu

Sopimuksen osapuolina ovat läntiset öljy-yhtiöt sekä Libya, Nigeria, Iran, Irak, Abu Dhabi, Qatar, Kuwait ja Saudi-Arabia. Se ei koske öljynvientimaiden järjestön Opecin muita jäsenmaita Algeriaa, Venezuelaa ja Indonesiaa. Hinnankorotus tulee voimaan heti.

Iranin valtiovarainministeri Jamshid Amouzekar sanoi, että sopimus on voimassa kaksi ja puoli vuotta, jonka jälkeen se uudistetaan. Hänen mukaansa se ei vaikuta bensiinin hintoihin Euroopassa.

Öljy-yhtiöiden ja Opecin jäsenmaiden uusin neuvottelukierros kesti viisi päivää. Nyt syntynyt sopimus aukaisi umpikujan, joka on vallinnut osapuolten välillä siitä lähtien kun Yhdysvaltain dollari devalvoitiin kolme kuukautta sitten. Opec-maat katsoivat olevansa oikeutettuja korvauksiin devalvaation aiheuttamista tappioista, mutta öljy-yhtiöt eivät olleet halukkaita korottamaan maksujaan.

Kd-lehdillä hyvä vuosi

Helsinki. — Kaikkien kansandemokraattisten lehtien levikki on päättyneellä kaudella huomattavasti kohonnut, todettiin Demokraattisten Kustantajain Liiton (DKL) vuosikokouksessa, joka pidettiin Siikarannassa.

Toiminnanjohtaja Voitto Saarisen esittämän toimintakertomuksen sekä tarkastaja Lauri Suorannan ja levikkipäällkkö Mauri Rausin kansandemokraattisten lehtien levikkiä koskevien alustusten johdosta käytiin vilkas keskustelu, jossa korostettiin erityisesti ammattiyhdistysliikkeen tuen merkitystä työväenlehtien levikille, mutta todettiin myös, että levikin nousuun ovat vaikuttaneet lisäksi kansandemokraattisen liikkeen yleinen kannatuksen kasvu, järjestötoiminnan elpyminen ja asiamiesmäärän lisääntyminen.

100 matkustajan kone putosi

Noin sataa ihmistä kuljettanut matkustajakone syöksyi torstaina maahan Delhin lähellä Intiassa, ilmoitti Delhin lentokentän lennonjohto.

Ilmoituken mukaan kyeessä oli paikallinen lento, mutta muita yksityiskohtia ei vielä tiedetty.

Viinat sotkivat sotaharjoitukset

Helsinki — (KU) — Lounais-Suomessa on parhaillaan käynnissä yksi suurimmista sodanjälkeisistä sotaharjoituksista. Perniössä sekosi harjoituksen johdon strategia ja taktiikka kun paikallispuolustusta hoitavat "paikallisjoukot" olivat saaneet ostaa viinaksia salamyyjiltä.

Tilanne kehittyi niin vaikeaksi, että poliisin ja paikallisjoukkojen kesken syntyi kahakointia. Tietoa ei ole kuinka siinä ohessa onnistui vihollisen torjunta. Harjoituksiin osallistuu reserviläisiä ja se on perustettu ns. alueellisen puolustussodan käyntiin, jota on erityisesti kokeiltu jo useissa vastaavissa harjoituksissa eri puolilla Suomea.

Viinaksien runsas nautiskelu osoittaa, etteivät reserviläiset anna paljoakaan arvoa tällaisille sotatouhuille, jotka terve talonpoikaisjärki näkee tyhjänpäiväiseksi vuohotukseksi nykyaikakaudella. Tiettävästi seudun poliisi yrittää saada Helsingistä kokeneita poliisivoimia paljastamaan viinan myyjät. Nähtäväksi jää ehtivätkö "vihollisjoukot" sitä ennen vallata Perniön ja päästä osallisiksi tarjoilusta.

— K. K-n.

Salaliitto Allendea vastaan paljastui

Buenos Aires. — Argentiinan peronistien lehti El Descamisado (Paidaton) paljasti viikon lopulla Chilen presidenttia Salvador Allendia vastaan kohdistetun salaliiton. Lehti sanoo siihen osallistuneen Argentiinan ja Paraguayn hallitusten sekä Yhdysvaltain keskustiedusteluviraston edustajia.

Lehden mukaan suunnitelmiin kuului mm. sabotaaseja, murhia, sieppauksia ja lakkoja. Tarkoituksena oli luoda täydellinen kaaos Chilessä.

Norja vastaan ottaa pakolaisia

Oslo. — Norja ottaa vastaan 200 Ugandasta karkoitettua aasialaista. Päätös tehtiin YK:n pyynnöstä. Tarkoitusta varten esitetään 2 milj. kruunun määrärahaa. Etelä-Euroopan leireillä on edelleen 1,700 ugandalaista, jotka odottavat oleskelulupaa eri maihin.

Praha ja Bonn sopimukseen

Bonn. — Saksan Liittotasavalta ja Tshekkoslovakia pääsivät keskiviikkona sopimukseen keskinäisten suhteiden normaalistamisesta, ilmoitti liittotasavallan ulkoministeriö Bonnissa.

Ulkoministeriön lausunnossa sanottiin, että vaikeuksia aiheuttaneen Münchenin sopimuksen kohdalla sopimuksessa päästiin yksimielisyyteen molempia osapuolia tyydyttävällä tavalla.

Sopimuksen yksityiskohtia ei vielä keskiviikkona paljastettu, mutta tarkkailijoiden mukaan se avaa tien Bonnin ja Prahan välisille täysille diplomaattisuhteille. Bonnissa ei liioin mainittu, minkälainen sovitteluratkaisu maiden välillä oli tehty Münchenin sopimuksen kohdalla. Münchenin sopimuksella liitettiin pakkokeinoin aikoinaan Tshekkoslovakian ns. Sudeettialueet Saksaan.

Unkari ja Bulgaria ovat aiemmin ilmoittaneet selvästi, että ne ovat valmiit ryhtymään neuvotteluihin liittotasavallan kanssa ainoastaan, jos Bonn ja Praha saavat aikaan suhteidensa normaalistamissopimuksen.

Jäänne

Washington. — Jäänteeksi kylmän sodan kaudelta nimitti senaattori Fulbright Yhdysvaltojen tiedustelupalvelua CIA:ta, jonka tärkeimpiin tehtäviin kuuluu ideologisen taistelun käyminen sosialistisia maita vastaan. Yhdysvaltain senaatti on supistanut huomattavasti CIA:n budjettia seuraavaksi rahoitusvuodeksi ja vastustanut uuden aseman rakentamista CIA:n propagandan lähettämistä varten.

Everstijuntta "muutti" Kreikan tasavallaksi

Ateena. — Kreikka julistettiin perjantaina tasavallaksi. Pääministeri Giorgios Papadopoulos ilmoitti maanlaajuisessa radio- ja televisiopuheessaan Krekan kansalle, että hänen hallituksensa on tehnyt päätöksen monarkian kumoamisesta ja Kreikan julistamisesta tasavallaksi.

Papadopoulos, jonka johdolla armeija kaappasi vallan Kreikassa huhtikuussa 1967, ilmoitti hallituksen hyväksyneen perjantaina asetuksen monarkian kumoamisesta ja Kreikan julistamisesta parlamentaariseksi tasavallaksi. Sen johdossa on presidentti.

Papadopoulos ilmoitti, että hänet on nimitetty Kreikan tasavallan väliaikaiseksi presidentiksi.

Papadopoulos ilmoitti valtiomuodon muutosta koskevan perustuslakiluonnoksen alistamisesta kuukauden kuluessä kansanäänestykseen. Sen tuloksen vahvistaa maan nykyinen korkein oikeus. Hän ilmoitti myös parlamenttivaalien suorittamisesta, mutta määräaika on vasta vuoden 1974 loppuun mennessä. Kreikassa ei ole suoritettu parlamenttivaaleja lainkaan everstijuntan vallan aikaan ja vielä keväällä 1971 silloinen varapääministeri Patakos nimitti "liian varhaista" luopumista sotilashallituksesta "rikokseksi kansakuntaa kohtaan".

Nyt pääministeri Papadopoulos syytti kuningas Konstantinia vehkeilystä Kreikan hallituksen kukistamiseksi.

Edellisellä viikolla paljastuneen kapinayrityksen Kreikan laivaston piirissä arvellaan vauhdittaneen monarkian kumoamista. Konstantinin nimi on liitetty laivastokapinan yhteyteen. Tämän kapinayrityksen yhteydessä on pidätetty noin 40 upseeria, joukossa 32 korkeaa laivaston upseeria ja kaksi eläkkeellä olevaa amiraalia.

Kuningas Konstantin nousi Kreikan valtaistuimelle maaliskuussa 1964. Hänen alkuperäinen päätöksensä oli tukea maan oikeistoaineksia, jotka sitten syrjäyttivät hänet vallasta 1967. Siitä lähtien hän on ollut maanpaossa Italiassa.

TASAVALTA TODISTUS JUNTAN KRIISISTÄ

Ateena. — Useat maanpaossa olevat kreikkalaiset poliitikot ovat tuominneet Kreikan julistautumisen tasavallaksi ja katsovat sen vain pahentavan maan poliittista kriisiä.

Kreikan entinen pääministeri Konstantinos Karamanlis sanoi Pariisissa, että pääministeri Papadopouloksen tarkoituksena on vain suunnata kreikkalaisten huomio pois viimeaikaisista tapahtumista ja edessäolevista poliittisista ongelmista. Julistamalla maan tasavallaksi nykyisen vallanpitäjät pyrkivät säilyttämään diktatuurin ikuiseksi. Verukkeenaan he käyttävät äskettäistä laivaston kapinaa ja sotkevat kuninkaan nimen siihen, sanoi Karamanlis.

Kreikkalainen säveltäjä Mikis Theodorakis totesi Lontoossa, että Kreikan hallituksen päätös osoittaa sen joutuneen syvään kriisiin. Hallitus leikkii ajan kanssa ja petkuttaa Kreikan kansaa ja yleistä mielipidettä, hän totesi.

Demitrios Papaspyrou, joka oli parlamentin puhemies ennen vuoden 1967 sotilaskaappausta, sanoi Ateenassa, että vain kansan vapaasti valitsema kansalliskokous voi päättää Kreikan hallitusmuodosta.

TIMMINSIN LIEPEILTÄ

South Porcupine. — Alkukesän terveisiä täältä ylämaista, vaikka ei mitään erikoista ole tapahtunutkaan tässä suurkaupungissa, jonka laidalla tässä syömme jokapäiväistä leipäämme. Se entinen viisaus lienee paikallaan kun sanotaan: "Ei mitään uutisia merkitsee hyviä uutisia." Ja melkeinpä se taitaa ollakin niin, että "pahat asiat" ovat vain niitä uutisia.

Mutta kesä tänne kultaperukallekin tuli ja sen johdosta ihmiset aivan iloitsevat, pukevat hyvin kevyesti ja kuuntelevat sammakoiden kaunista laulua aurinkoisena kesäiltana. Ja tästä sammakoiden laulusta voi jokainen päätellä, että kesä on todellakin tullut.

* * *

Niin. Kyllähän niitä yhteiskunnallisiakin asioita on joka päivä ja niistä keskustellaan sekä tehdään johtopäätelmiä. Tänä kesänä on erikoisen keskustelun aiheena täkäläiset kesäkämpät koska monella minunkin tuttavallani on kesämökki järven rannassa. Nyt nämä kesämökit joutuivat sen uuden järjestyksen ansiosta tykkänään kaupunki alueelle, ja verot sen mukaan nousevat moninkertaisesti. Tällä kertaa ei tosin tiedetä miten paljon nykyiset kunnallisverot tulevat olemaan. Mutta kuukauden sisällä arvellaan verolaskujen saapuvan maksajien katseltavaksi. Etenkin kesäkämppien omistajien osalta ne tulevat olemaan huomattavasti korkeammat mitä ne ovat milloinkaan olleet.

* * *

Maailman markkinoilla on tämä seutukuntamme elinaine kulta tullut kovin korkeaan kurssiin, mutta ei ole vielä täällä yhtään kaivantoa aloitettu vaikka kultaa kyllä on. En tiedä sitten odottavatko, että kullan hinta jollakin tavalla tasaannutettaisiin, ja mihin asteeseen se lopuksi tasaantuu. Yhdysvallat, joka hintaa on näihin asti määrännyt, pitää sitä itsepintaisesti 42 dollarin nurkilla unssilta, joka tietenkään ei vastaa läheskään tuotanto kustannuksia. Mutta kun se menee toiselle sadalle dollarille, niin ei ole ihme vaikka kaivantojen omistajat rikastuisivatkin. Jokatapauksessa täällä on jännitystä näiden liikemiesten keskuudessa, että päästäänkö nousemaan vai pysymmekö hiljaiselon asteella. Me eläkeläisetkin näitä asioita koetamme seurata. Mutta olkaamme varovaisia, ettemme pilaisi hyvää mainettamme, koska kullankaivaja on ollut sellaisessa kierteessä aina, että se on mentttänyt terveytensä haaliessaan rahaa, ja sen jälkeen rahansa yrittäessään saada terveytensä takaisin.

* * *

Turistiliikennettä täällä kovasti kaivattaisiin. Ja sen eteen on jo tehty paljon alustavia järjestelyjä, mutta kuitenkin tämä seutu ei ole vetänyt suuremmasti matkailijoita puoleensa. Nyt on voimaperäisesti ruvettu hommaamaan siten että, tänne saataisiin museo, joka kuvaisi kaikkia eri vaiheita viimeisen 60 vuoden ajalta. Työ tulisi olemaan siinä liikkeelle panevana tekijänä, sikäli kun olen kuullut. Niin täkäläisen kauppakamarin museokomitea on esittänyt avun saantia aina liitto- ja maakuntahallituksia myöten ja kerrotaankin, että asian edistämiseksi on myönnetty aika huomattava rahasumma. Sen suuruus ei ole yleisesti tiedossa, mutta kuitenkin on suuret mahdollisuudet tämän kulta-alueen museon perustamiselle. Jäämmekin seuraamaan miten pitkälle tässä asiassa päästään lähiaikoina.

* * *

Paljon on ollut sairautta kansalaistemme keskuudessa tämän kevään aikana. Toivoisin että kesän tullen monet sairaat saisivat terveytensä jollakin tavalla takaisin ja pääsisivät nauttimaan terveestä elämästä.

Paljon kuoli viime talven aikana kansalaisiammekin, jotka monet olivat tehneet pitkän päivätyön tämän seutukuntamme ylös rakentamiseksi.

Viimeksi saatettiin täällä haudan lepoon paikkakunnallamme 24 vuotta asunut kansalaisemme Jussi Hutteri. Edesmennyt Hutteri oli syntynyt Inkerin maalla ja hän oli kuollessaan 58 vuoden ikäinen. Vainajaa jäi lähinnä kaipaamaan vaimonsa Hilda, sekä 4 alaikäistä lasta ja laaja tuttavapiiri maanmiestemme keskuudessa. — H.

Kevyemmältä kannalta

VÄHÄN "HYVÄÄ" VIELÄ

Toronto. — Suur-Toronton vanhainkotien "kuivuuskausi" joutuu antamaan tilaa pienelle "tuoreudelle".

Seuraten myöhästyneesti koko maakunnan laajuista suuntaa, kertovat asianomaiset, Suur-Toronton sosiaalipalvelukomitea (Social Service Committee) teki torstaina äänestyspäätöksen, jonka mukaan kunnallisesti omistettujen vanhainkotien asukkaille myönnetään "nautiskeluoikeudet".

Tähän mennessä vanhainkotien asukkaat ovat saaneet miestä väkevämpää ainoastaan lääkärintodistuksen perusteella — tai tekemällä "varkain" pikavierailun lähiseudun johonkin baariin.

Vanhainkotien hallintoon kuuluvat eivät halua edistää eläkeläisten juominkeja. Estääkseen liiallisen juonnin, kaikki ryypyt jaetaan ko. kodin tirehtöörin toimesta eläkeläisten itse ostamasta pullosta.

Ja vakuuttuakseen siitä, ettei "ilolientä" jaeta muita teitse, väkijuomaa ja olutta tarjoillaan vain erikoisilla klubi-huoneissa, mitä järjestetään kaikkien vanhainkotien yhteyteen.

"Jotkut asukkaamme ovat nauttineet oluesta ja, tai viinaryypyistä monien vuosien ajan, ja siksi näyttää vain johdonmukaiselta, ettei heidän tarvitse luopua tästä nautinnosta vanhainkotiin tultuaan", selittää yllämainittu komitea.

Noin toinen puoli Ontarion kunnallisesti omistettujen vanhainkotien 23,000 asukkaasta elää laitoksissa, missä asukkailla on "nautiskeluoikeus".

URHEILUKUULUMISIA

Kovia alkukesän tuloksia H:gissä

Helsinki. — Suomen urheiluväki saanee tänä kesänä nähdä tarpeekseen hyviä juoksuja. Toukokuun loppuun mennessä oli Helsingin stadionilla suoritettu jo kahdet kovat kisat, ja vielä kovempaa sanotaan olevan tulossa.

Parhaat tulokset syntyivät kympillä, 3,000 metrillä ja keihäässä. Lasse Viren juoksi kympillä maailman kärkiajan 28,17,8. 3,000 metrillä Risto Ala-Korpi teki kotimaisen kärkiajan 8.01,6 ja toiseksi sijoittunut Jouko Santanen TUL:n ennätyksen 8.02,0.

Keihäässä Hannu Siitonen paiskasi yli 86 metrin kaaren (86,94). Toiseksi tuli Jorma Kinnunen 81,70.

TALLIMESTARI CHAPMAN SYYTTEESEEN TAPOSTA

Monza. — Monzalainen tuomioistuin on asettanut lotus-tallin tallipäällikön Colin Chapmanin syytteeseen taposta. Juttu liittyy maailmanmestari Jochen Rindtin kuolemaan Monzan radalla kolme vuotta sitten.

Rindt, 28, sai surmansa Monzan radalla 5. syysk. 1970, hänen autonsa törmättyä radan suojakaiteeseen Grand Prixajojen harjoituksissa. Syytteessä sanotaan että Rindtin kuolemanajo johtui katkenneesta etuakselista, ja että Chapmania on tallipäällikkönä pidettävä vastuussa auton heikosta kunnosta.

ZAMAN-ZADEH NOSTI SE:n

Helsinki. — Pohjois-Suomi voitti Pohjois-Ruotsin 7—1 toukok. 26 pnä Oulussa käydyssä painonnoston kalottiottelussa. Kuusamon Jimmy Zaman-Zadeh teki 60 kilon sarjassa uuden Suomen ennätyksen nostamalla yhteensä 230 kiloa.

EM-PAINEISSA PALJON OSANOTTAJIA

Ennakkotietojen mukaan Helsingissä pidettyihin painin EM-kisoihin odotettiin kaikkiaan 168 painijaa. Koko miesvahvuudeksi ilmoitettiin 270. Tähän lukuun sisältyy johtajat, huoltajat valmentajat, lääkärit ja tuomarit.

Ensimmäistä kertaa painin arvokilpailuissa järjestettiin dopingtestit. Aloitteentekijänä siinä oli Suomi.

RUOTSI HYLKÄÄ OLYMPIAKIEKON AMMATTILAISUUDELLE

Tukholma. — Ruotsi ei tule osallistumaan vuoden 1976 Innsbruckin talviolympialaisten jääkiekkoiluun. Ruotsin jääkiekkoliitto on tehnyt asiasta päätöksen.

Liiton edustaja Helge Berglund sanoi, että niin kauan kuin kansainvälinen olympiakomitea (KOK) pitää kaiken maailman sukuli- ja palkkarajoja voidakseen sanoa kuka on amatööri ja kuka ei, ei Ruotsista löydy yhtään maajoukkueeseen kelpaavaa jääkiekkoilijaa.

Kaikki maajoukkuetason pelaajat ansaitsevat varmasti enemmän minkä KOK sallii.

Liiton sihteeri Stig Nilsson sanoi, että Ruotsi tulee ajamaan jääkiekkoilussa avoimien MM-kisojen linjaa.

Ruotsin jääkiekkoliiton edustajat uskoivat, että myös Suomi tulee seuraamaan esimerkkiä, ja siirtyy täyden ammattilaisuuden linjaan jääkiekkoilussa.

USAn hallituksen gestapo mentaliteetti tyrmistyttää

Winston-Salem, N. C. — Senaattori Sam Ervin sanoo Valkoisen talon avustajan John Deanin asiakirjojen paljastavan "gestapon mentaliteettia" hallituksen korkeimmissa portaissa.

Watergate-skandaalia tutkivan senaatin komitean puheenjohtaja senaattori Ervin (D-N.C.) sanoi torstaina, että "Amerikan kansa tyrmistyisi suuresti" jos nämä asiakirjat julkaistaisiin.

Senaattori Ervin sanoi kuitenkin, ettei hän ole saanut todisteita presidentti Richard Nixonin välittömästä sekaantumisesta näihin operaatioihin.

Senaattori Ervin sanoi, että mr Deanin asiakirjat, jotka hän oli kuvannut kymmenen päivää sitä ennen, sisältävät yksityiskohtaisia tietoja siitä miten Valkoinen talo suunnitteli "yhdistettyä laitosta vakoillakseen amerikkalaisia, erikoisesti niitä, jotka ovat eri mieltä hallituksen kanssa".

Mr. Ervin viittasi lausunnollaan niihin asiakirjoihin, jotka mr Dean otti Valkoisesta talosta mukaansa ennen kuin presidentti Nixon erotti hänet neuvonantajan toimesta. Mr. Dean antoi nämä asiakirjat USA:n piirioikeuden tuomarin John Sirican huolettavaksi. Viimeksimainittu on antanut kopiot näistä asiakirjoista senaattori Ervinille.

Mr. Ervin sanoi pytävänsä US-A:n tiedustelupalveluja tekemään arvionsa näistä asiakirjoista ja esittämään ehdotuksensa niiden julkaisemisesta. Hän sanoi oikeusministeriön olevan vastuussa näiden asiakirjojen käsittelyn viipymisestä.

Tanskan KP vaatii tukea Islannille

Kööpenhamina. — Tanskan kommunistisen puolueen keskuskomitean toimeenpanokomitea tuomitsi päättäväisesti englantilaisten sota-alusten läsnäolon Islannin rannikolla. Toimeenpanokomitean lausunnossa korostetaan, että Englannin hallituksen päätös sota-alusten lähettämisestä Islannin rannikolle merkitsee hyökkäystekoa, joka ansaitsee mitä jyrkimmän tuomion maailman yleisön taholta ja tekee oikeutetuiksi Islannin hallituksen vastatoimet.

TPK:n keskuskomitean toimeenpanokomitea kehoitti Tanskan hallitusta selvästi ja yksiselitteisesti tukemaan kansan oikeudenmukaista kamppailua.

$8 MILJARDIN KAUPPA USA—NL:n KESKEN

Uudet suhteet kehittymässä maiden välillä

Viikon alussa Washingtonista julkaistujen tietojen mukaan Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton välillä on saatu tasoitetuksi tie $8 miljardin suuruisen kauppasopimuksen allekirjoittamiseksi näiden maiden välillä. Siitä tulee, mikäli suunnitelma toteutuu, näiden maiden suurin kauppasopimus.

Kaksikymmenvuotisen sopimuksen perusteella Occidental Petroleum Corporation antaa teknillistä apua keinolanta-kompleksin rakentamiseksi Neuvostoliitossa ja tulee puolestaan antamaan vuosittain $200 arvosta kemikaaleja tältä laitokselta..

KÄÄNNE PAREMPAAN

Moskova. — Neuvostoihmiset odottavat, että kesäkuussa tapahtuva Leonid Brezhnevin Yhdysvaltain vierailu muodostuu uudeksi virstanpylvääksi Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain välisten suhteiden rauhanomaisessa kehityskulussa. Sitä varten ovat olemassa suotuisat reaaliset mahdollisuudet, kirjoittaa Pravda.

Artikkelissa "Käänne lujia rauhansuhteita kohti" kirjoittaa Daniil Kraminov: "Monet poliitikot ja yhteiskunta- sekä talouselämän edustajat Yhdysvalloissa ovat tyytyväisinä todenneet, että sen vuoden aikana, joka on kulunut Moskovan kokeimman tason tapaamisesta, ovat neuvostoliittolais-amerikkalaiset sopimukset saaneet konkreettisen sisällön, niitä on toteutettu käytännössä, sopimustilanne on kehittynyt mm kaupallis-taloudellisissa suhteissa.

Rauhanomaisen rinnakkainelon periaatteiden vakiintumisella Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain välisissä suhteissa, samoin kuin näillä periaatteilla Neuvostoliiton ja Ranskan sekä Neuvostoliiton ja BRD:n suhteissa ja myös lähitulevaisuudessa pidettävällä Euroopan turvakokouksella, johon myös Yhdysvallat ja Ranska osallistuvat — kaikella tällä on suuri merkitys koko maapallolle, jonka jakaa kahtia kahden maailman — sosialistisen ja kapitalistisen — historiallinen kehityskulku.

Yhdysvaltain kansasta valtaosa hyväksyy tehtyjen kyselyjen mukaan neuvostoliittolais-amerikkalaisten suhteiden normalisoimisen ja kehittymisen ja on vakuuttunut siitä, että rauhanomainen, molemmille osapuolille hyödyllinen yhteistyö vastaa kahden maan elinetuja.

Neuvostojohtajien ja Yhdysvaltain presidentin Moskovan tapaaminen vuoden 1972 toukokuun lopulla merkitsi käännekohtaa neuvostoliittolais - amerikkalaisten suhteiden kehityksessä, kirjoittaa Komsomolskaja Pravda. Se oli tärkeä siksi, että se edisti planeettamme poliittisen ilmapiirin yleistä tervehtymistä ja antoi erinomaisen kannustimen Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen suhteiden kehittämiselle kaikilla aloilla allekirjoitettujen sopimusten pohjalta. Sen ansiosta Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen suhteet ovat nyt aivan uudella perustalla, joka määriteltiin asiakirjassa "Sosialististen neuvostotasavaltojen liiton ja Amerikan yhdysvaltojen keskinäisten suhteiden perusteet"

Hahmotellessaan tulevien suhteiden perusteita osapuolet pitivät lähtökohtanaan yksimielistä käsitystä siitä, että molempien maiden kaikki ponnistelut on suunnattava sodanuhan ennakolta ehkäisyyn ja sellaisten olosuhteiden luomiseen, jotka edistävät jännityksen lievenemistä maailmassa ja lujittavat yleistä turvallisuutta ja kansainvälistä yhteistyötä, lausuu artikkelin kirjoittaja G. Kuznetsov. Samalla osapuolet tähdensivät sitä, että atomiaikana ei voi olla muuta perustaa heidän välisille suhteilleen kuin rauhanomainen rinnakkainelo.

Tämä merkitsisi huomattavaa voittoa Neuvostoliiton ulkopolitiikalle, jonka linja määriteltiin NKP:n 24. edustajakokouksessa muotoillussa rauhanohjelmassa. Samalla se oli myös Yhdysvaltain realistista suuntausta edustavien voitto.

Artikkelin kirjoittaja alleviivaa sitä, että huolimatta Yhdysvaltojen tiettyjen kylmän sodan asemista kiinnipitävien taantumuspiirien vastustuksesta, osapuolten on onnistunut käytännössä toteuttaa monia Moskovan sopimuksen kohtia. Sopimuksen allekirjoittamista seurannutta ajanjaksoa voi nimittää yhteistyön kehittämisen vuodeksi.

Ruotsi mukaan Kostamus-projektiin?

M o s k o v a. Ruotsi saattaa osallistua ns. Kostamus-projektiin, arveli ruotsalainen kauppavaltuuskunta neuvoteltuaan Moskovassa Ruotsin ja Neuvostoliiton kauppasuhteista. Keskiviikkona päättyneet neuvottelut käytiin vuosien 1970—75 kauppasopimuksen pohjalta. Sopimuksessa edellytetään vuosittaista kauppasuhteiden tarkistamista.

Kostamus-projekti jää pääasiassa suomalaisiin käsiin, mutta ruotsalaisyhtiöt saattavat kuitenkin saada sopimuksia teollisuushankinnoista. Noin 40 km päässä Suomen rajalta sijaitsevan rautamalmikentän läheisyyteen rakennetaan myös kaupunkialue lähes 30,000 asukkaalle.

Neuvotteluissa ilmeni myös, että Ruotsin ja Neuvostoliiton kauppa on lisääntynyt viime vuosien aikana. Ruotsalaiset toivovat voivansa lisätä erityisesti koneteollisuutensa vientiä. Syksyllä aloitetaan myös neuvottelut maakaasun tuonnista Ruotsiin.

Moskovalaislehti Sovjetskaja Rossija korosti perjantaisessa artikkelissaan Ruotsin ja Neuvostoliiton kauppasuhteiden kehittämisen merkitystä. Uutena ja lupaavana piirteenä maitten välisessä kaupassa lehti pitää yhteistuotantoa. Niinpä ruotsalaiset liikkeet myyvät esimerkiksi neuvostoliittolaisia koneita, joissa on ruotsalaiset valvontalaitteet. Lehden mielestä Neuvostoliiton pääministerin Aleksei Kosyginin huhtikuinen Ruotsin-vierailu antoi vauhtia kauppasuhteiden kehittämiselle.

150 punavankien korvausta viikossa

Helsinki. — (KU) — Vuoden 1918 sodan korvauksia on tähän mennessä hakenut 9,600 ihmistä, ja lisää hakemuksia tulee. Työtä tekee sosiaalihallituksessa neljä työntekijää, ja tämä määrä palkattiin silloin, kun kaikkiaan odotettiin noin 4,000 hakemusta. Vaikka valtionarkisto suoriutuu hakemusten tutkimisesta kahdeksan työntekijän voimin suhteellisen kivuttomasti, ruuhkautuvat hakemukset niiden tullessa takaisin sosiaalihallitukseen. Toukokuun loppuun mennessä on pystytty maksamaan kaikkiaan 650 korvausta. Lisää työntekijöitä tarvitaan ehdottomasti, sillä työryhmän vauhti on tällä hetkellä korkeintaan 30 päivässä, 150 viikossa — ei onneksi sentään 150 kuukaudessa, niin kuin julkisuudessa on virheellisesti mainittu.

Hinnat kohoavat

Bonn. — Länsi-Saksassa kohoavat elintarvikkeiden ja palvelusten hinnat hurjaa vauhtia. Talousministeriön tietojen mukaan ovat monien elintarvikkeiden hinnat kohonneet vuoden aikana yli 10 pros. Palvelusten ja korjaustöiden hinnat ovat nousseet 7,7 pros.

Rooma. — Italian elinkustannusten nousu oli huhtikuussa 1,8 pros. edelliskuukauteen verraten. Hintojen nousu on ollut huomattavin elintarvikkeiden ja muiden tärkeimpien välttämättömyystarvikkeiden kohdalla ,ilmoitti hintojen nousua tutkiva erikoistomissio.

Starfighter putosi

Bonn. — Länsi-Saksan ilmavoimat menetti perjantaina 159. Starfighterhävittäjänsä maan eteläosassa sattuneessa onnettomuudessa. Kone putosi ollessaan harjoituslennolla ja murskautui täysin. Ohjaaja pelastui laskuvarjon avulla. — Reuter.

Childers Irlannin presidentiksi

Dublin. — Protestanttinen poliitikko 68-vuotias Erskine Childers, voitti torstaina Irlannin tasavallan presidentinvaalit. Tulokset kumoavat asiantuntijoiden ennakkoarvelut, että protestanttisella Childersilla on tuskin mahdollisuuksia päästä presidentiksi katolisessa tasavallassa.

SEV-kokouksessa

Moskova. — Prahassa alkoi 5. kesäkuuta SEV:n istunto päämisteritasolla. Prahassa on SEV:in tshekkoslovakialainen puheenjohtaja Frantisek Hamouz sanonut, että SEV:in 27. istunnossa on tarkoitus keskustella mm. tieteellisteknisestä yhteistyöstä, ympäristönsuojelukysymyksistä, suunnittelusta, energiapolitiikasta sekä raaka-aineista.

Pohjois-Korea YK:hon

YK, New York. — Korean demokraattinen kansantasavalta, Pohjois-Korea on saanut pysyvän tarkkailijan aseman YK:n Genevessä sijaitsevaan toimistoon, ilmoitettiin perjantaina maailmanjärjestön päämajasta New Yorkista.

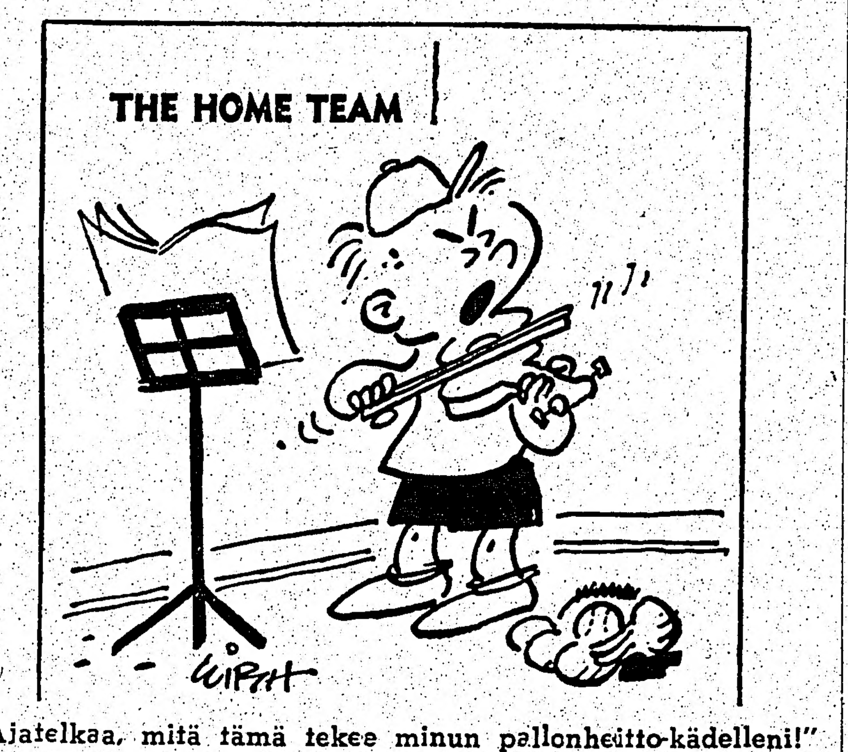

"Ajatelkaa, mitä tämä tekee minun pallonheitto-kädelleni!"

KUULUMISIA JÄRVIENPÄÄSTÄ

Thunder Bay. — Green Point Campers Association vuosikokous pidettiin viikko sitten sunnuntaina, McGregor Recreation Centre-haalilla.

Johtokunnan raportissa selostettiin viime vuoden "vähän lumen" hyvät puolet säästöineen. Rahastonhoitajan raportissa ilmeni kaikki numerollisesti, McGregor kunnalle suurempi verojen yhteismaksu, ym. kustannukset. Tilintarkastajain lausunnon perusteella hyväksyttiin raportit ja myönnettiin tilivapaus toimitsijoille.

Sihteeri-rahastonhoitajaksi valittiin uudelleen E. E. Eteläpää. Johtokuntaan tulivat lippuäänestyksellä valituksi seuraavat 7 jäsentä: Henry Anttila, Helen Anderson, O. Saari, R. Tanner, mrs. Harri, A. Massaro ja Stella Kostner. Johtokunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja muut virkailijat.

Uusissa asioissa päätettiin tiedustella kunnan johtokunnalta kuka Association alueella asuva voi olla äänestyskelpoinen kunnallisissa vaaleissa ja päästä maakunnallisissa ja liitto vaaleissa äänestyslistalle, jos ei ole muualla asumussijaa.

* * *

Autokorjauspajojen ja niiden työläisten union välillä ovat lopullisesti neuvottelut johtaneet työ- ja palkkasopimuksen uusimiseen kahdeksi vuodeksi, joka merkitsee, että 170 työläistä lopetti lakkonsa ja sai $1.00 korotuksen tuntipalkkaan, sekä korjauksia lomaajan ja muitten turvallisuussuhteitten määrittelyssä.

* * *

Thunder Bayn alueella hyvin tunnettu maanmiehemme, Vapaus-lehden yksi perustaja, John. H. Kangas, R.R.1, Murillosta, Ontario, kuoli kotonaan kesäkuun 2 pnä. Hän oli 87 vuoden ikäinen. Suremaan jäi lähinnä poikansa Reino ja Urho ja 1 pojanpoika, sekä 1 sisko Suomessa ja muita sukulaisia Suomessa ja Sudburyn alueella.

Kangas tuli Canadaan 68 vuotta sitten ja ylläpiti farmia Oliver kunnassa. Hän oli Thunder Bayn osuusmeijerin yksi perustava jäsen. Haudataan tänään, keskiviikkona, Everest hautaustoimistosta Riverside hautausmaahan.

* * *

John Mäki kuoli äkillisesti sairaalassa toukokuun 30 p. Hän oli syntynyt Suomessa ja oli 71 vuoden ikäinen. Täällä hän työskenteli ympäristön metsätyömailla ja toimi Lumber & Sawmill Workers Union jäsenyydessä. Eläkkeelle siirtyessään hän asettui vakituisesti asumaan Godham kuntaan (Lappeen). Nyt oli hän Suomalaisen Ikinuorten kerhon jäsenyydessä ollut sen perustamisesta alkaen.

* * *

"Rummage Sale" toimeenpannaan Finnish haalilla, 316 Bay St. lauantaina, kesäkuun 9 p. Harry Bryan Social Clubin toimesta ja alkaa klo 10 aamulla. Tervetuloa heti alkuun, sanovat järjestäjät. — ATH.

HILLPORT TAXI
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. 345-5461
148 S. Algoma St.
Thunder Bay "P" Ont.

MYYTÄVÄNÄ
mansikan taimia, vadelmapensaita, parsaheinän-, raparperin- ja ruoholaukan taimia, viinimarja-, karviaismarja- ja kirsikkapensaita, hedelmä- ja varjopuita, kuusia, pensaita, monivuotisia kukkantaimia, aitapensaita.
HANSEN'S
PUHELIN 345-7415
RIVERSIDE DRIVE
(Central Avenuella)
THUNDER BAY "P" ONT.

Bulgaria ja NL kilpasilla EM-mitaleista

Helsinki. — Kolme suomalaista: Pekka Hjelt, Keijo Manni ja Caj Malmberg selviytyivät EM-painikilpailujen toisena päivänä (lauantaina) mukaan kolmannen ja päätöspäivän otteluihin. Heistä kuitenkin vain Malmberg on ilman tappioita.

Bulgaria ja Neuvostoliitto jatkoivat kilpajuoksuaan EM-mitaleista. Bulgarialla on vielä mukana 9 painijaa ja neuvostoliittokin on menettänyt vain yhden miehen.

Suomalaispainijoista Raimo Hirvonen, Pertti Ukkola ja Pekka Hjelt ajettiin lauantaina pois matolta passiivisen painin takia. Hjeltin miinustili kesti ulosajon, mutta Hirvonen ja Ukkola sulkeutuivat jatkosta. Hirvonen sijoittui neljänneksi.

Markku Virtanen selätti ensimmäisessä ottelussaan Sveitsin Jutzelerin, mutta joutui toisessa tunnustamaan Romanian Nicolae Martinescun paremmakseen sekä putosi jatkosta. Hän sijoittui kuitenkin sarjassaan neljänneksi, jota on pidettävä hyvänä saavutuksena.

Yleisvaikutelma toisen päivän otteluista oli yhtä myönteinen kuin ensimmäisenkin. Matoilla käytiin riuskoja otteluita. Tuomaristo säilytti otteensa. Nujuamista ei sallittu.

UUSIA MIEHIÄ

— Meillä on täällä uusittu, nuori joukkue. Se valittiin mestaruuskilpailujen perusteella. Tarkoitus on katsoa ja kokeilla, miten pojat menestyvät suurissa kisoissa. Keski-ikä on 22—23 vuotta.

Sanat ovat NL:n päävalmentajan Vladimir Belovin, joka hoitaa tehtäväänsä ensimmäistä vuotta. 15 vuoden ajan hän on kuitenkin ohjannut jo miehiä matolla.

Syyskuussa Teheranissa pidetään MM-kisat molemmissa painimuodoissa. Nähdäänkö tämä joukkue myös siellä mukana?

— Muutoksia tulee, vaikka ei tietenkään kaikkien kohdalta. Mitään erikoisia karsintoja emme kyllä tule pitämään, sanoo Belov.

Paini Neuvostoliitossa on suosittu urheilumuoto, joten hyviä miehiä riittää.

Suomalaisilla hyvä alku EM-paineissa ensimmäisenä pnä

Helsinki. — Klassisen painin EM-kisat aloitettiin kesäkuun 1 pnä Helsingin jäähallissa ripeän painin merkeissä. Mukana oli painijoita 21 maasta yhteensä 149 miestä. Selkä- ja ylivoimaiset pistevoitot hallitsivat ensimmäisen päivän mattotapahtumia. Heittorikkautta nähtiin sekä ala- että yläsarjoissa.

Päivän komeimman heiton suoritti raskaassa sarjassa otteleva kaksimetrinen 160 kg painava Puolan 20 vuotias Marek Galinski, selättäessään Sveitsin Rudi Luscherin ajassa 2.50. Illan ylivoimaisimmasta pistevoitosta vastasi Neuvostoliiton Vladimir Njetsvetajev voittaessaan Kreikan Charalabos Holidisin pistein 24—6. Ottelu käytiin 48 kilon sarjassa.

Otteluyleisöä oli ensimmäisenä päivänä vain muutama sata maksanutta. Uudet ottelusäännöt pakottavat painijat aiempaa riuskempaan ottelutahtiin. Bulgarian, Neuvostoliiton ja Unkarin miehet ovat ennakkosuosikkeja ja aloittivat voitokkaasti. NL:lta puuttuu edustaja 82 kg sarjassa joten sen miehet kamppailevat vain 9:stä EM-mitalista.

Suomalaiset menestyvät kisojen ensimmäisenä päivänä yllättävän hyvin. Raimo Hirvonen, Pertti Ukkola, Pekka Hjelt, Keijo Manni ja Caj Malmberg voittivat vastustajansa.

Suomen isot miehet eivät saaneet ainakaan arpaonnea. Alle 100 kg sarjassa Markku Virtanen sekä yli 100 kg sarjassa Raimo Karlson kärsivät selkähäviön. Hannu Järvinen 52-sarjassa hävisi ottelut ja sulkeutui jatkosta.

Kaivoslakko Itävallassa

Wien. — Noin 350 magnesiitin louhijaa on ryhtynyt lakkoon Itävallassa lähellä Spittalin kaupunkia. Lakon syynä on palkankorotusvaatimus, jonka kaivosmiehet ovat esittäneet jatkuvasti kohoavien hintojen pakottamana.

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
PUH. 485-2918
1695 Bayview Ave.
(Lähellä Eglintonia)
TORONTO, ONT.

Käytettyjä ja uusia henkilö- ja kuorma-autoja.
Rehellinen palvelu
BILL KUNNAS
Puhelin toimistoon 654-2424
Kotiin 536-1437
MID-CLAIR
Dodge-Chrysler Ltd.
747 St. Clair Ave., West, Toronto

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
133 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0450
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta.
KESÄ-AUKIOLOAJAT:
Maanant.—keskiv. 8-6, Torstai 8-7
Perjantai 8-8, Lauantai 8-2

Finn Home Bakery And Delicatessen
Raili ja Erik Sahlsberg, omistajat
Puh. 463-3331
281 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Valmistamme suomalaista ruoka- ja kahvileipää, liha- ja kaalipiirakoita, eri laatua täytekaakkuja. Myymme myös suomalaisia makkaroita, juustoja, sillejä ja makeisia sekä maksalaatikkoa, kaalikäärylöitä, silli- ja perunasalaattia.

S.C.A. URHEILULIITTO virkailijoiden osoitteet:

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd. Toronto, Ont.
Puhelin 466-8815

Rahastonhoitaja: Lauri Penttinen
226 McKee Ave., Willowdale, Ont.
Puhelin 221-8076

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd.
Puhelin 691-6195
Toronto 13 Ontario

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Toronton Osaston kokoukset pidetään johtokunnan kutsusta Don haalilla, 957 Broadview Ave.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Ukrainalaisten haalilla 805 E. Pender St., jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina kello 12 päivällä. Kirjeenvaihto osoitteella: 805 East Pender St., Vancouver, B.C. Puh. 254-3436 tai 255-1415.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona, alkaen klo 7.30 ill. Kirjeenvaihto osoitteella: 316 Bay St., Thunder Bay, Ont.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto: Box 354, Sudbury, Ont.

EEC-sopimus jätettävä allekirjoittamatta -- SKDL

Helsinki. — SKDL:n eduskuntaryhmä vetosi viime keskiviikkona pääministeri Kalevi Sorsaan, jotta EEC-sopimus jätettäisiin solmimatta. EEC:n ulkopuolelle jäämisestä koituvat haitat ovat huomattavasti vähäisemmät kuin sopimuksen aiheuttamat kielteiset seuraukset, korosti eduskuntaryhmä pääministerille.

Tässä suuressa ratkaisussa on asetettava etusijalle Suomen rauhanpolitiikan. Suomen ja Neuvostoliiton ystävyyden ja yhteistoiminnan, maamme kansallisen riippumattomuuden ja työväenluokan etujen turvaaminen, korostivat ryhmän puheenjohtajat Paavo Aitio, Anna-Liisa Tiekso ja Taisto Sinisalo pääministeri Sorsalle.

SKDL:n eduskuntaryhmä kääntyi pääministerin puoleen vakavasti huolestuneena tuoreista lausunnoista, joista on käynyt ilmi, että hallitus edelleenkin pyrkii kiireellisesti allekirjoittamaan EEC-sopimuksen.

Ryhmän kirjeessä esitettiin laajasti syyt, joiden vuoksi kansandemokraattinen liike on koko ajan vastustanut EEC-sopimusta.

RISTIRIITA ULKOPOLIITTISEN LINJAN KANSSA

Sopimuksen solmiminen olisi ensiksikin kohtalokkaalla tavalla ristiriidassa Suomen ulkopoliittisen linjan kanssa, joka perustuu yya-sopimukseen. EEC on ylikansallinen talousyhteisö, jonka poliittiset päämäärät on sidottu NATO:n päämääriin. Suomen sitoutuminen EEC:hen vapaakauppasopimuksellakin lujittaisi NATO:a, kuten EEC:n johto on asian avoimesti ilmaissut. Se vahvistaisi Euroopan kahtiajakoa kärjistävää blokkiutumista ja vaikeuttaisi yleiseurooppalaisen, kaikesta syrjinnästä vapaan taloudellisen yhteistyön kehittämistä.

EEC diskriminoi kauppaa sosialististen maiden kanssa. Vapaa kauppasopimus EEC:n kanssa sitoisi Suomen ulkomaankaupan yhä enemmän jo nyt yksipuoliseen ja tuontivoittoiseen länsikauppaan. Se merkitsee kasvavia vaikeuksia kotimaiselle tuotannolle ja työllisyydelle sekä vaikeaksi muodostuneen ulkomaankauppatasevajauksen entistä suurempaa kärjistymistä. Työttömyys ja maastamuutto tulisivat lisääntymään. Neuvostoliiton ja muiden SEV-maiden kaupan osuus maamme ulkomaankaupasta edelleen vähenisi ja sen tasapainottava vaikutus kauppataseeseen supistuisi entisestään.

Näin EEC-sopimus estäisi tasapuolisen kauppapoliittisen kehityksen sekä itään että länteen. Suomen talouselämän yksipuolinen sitominen länteen johon sopimus johtaisi, vähentäisi maamme kauppapoliittista riippumattomuutta ja toimintavapautta korosti SKDL:n ryhmä.

SEV-SOPIMUS EI OLE VASTAPAINO EEC:lle

On viitattu siihen, että puitesopimus SEV:n kanssa olisi jonkinlainen vastapaino EEC-sopimukselle. Näinhän asia ei ole. Puitesopimus SEV:n kanssa ei koske lainkaan tullijärjestelyjä. Mutta vapaakauppasopimus EEC:n kanssa tulisi vaikeuttamaan SEV:in puitesopimuksen avaamien taloudellisten yhteistoimintamahdollisuuksien toteuttamista.

Ns. suojalait eivät myöskään pystyisi estämään EEC-sopimuksen vahingollisia seurauksia. EEC-sopimuksen sisältö on avoimessa ristiriidassa suojalakiesitysten sisällön kanssa ja saattaa voimaan toisenlaisen kansainvälisen käytännön mahdollisista suojalaeista riippumatta.

ULKOPUOLELLE JÄÄMISEN HAITAT VOIDAAN KORVATA

EEC:n ulkopuolelle jäämisestä koituvat haitat ovat huomattavasti vähäisemmät kuin sopimuksen aiheuttamat kielteiset seuraukset.

Tullimuurien tuomat menetykset voidaan korvata lisäämällä jälkeenjäänyttä kauppaa ja muuta taloudellista yhteistyötä Neuvostoliiton ja muiden SEV-maiden kanssa. EEC-sopimuksen allekirjoittamatta jättäminen ei merkitse kaupan ja taloudellisen yhteistyön loppumista eikä välttämättä edes sen vähenemistä Länsi-Euroopan maiden kanssa.

Ilman sopimustakin Suomen teollisuuden vahvat alat, erityisesti puunjalostusteollisuus, pystyvät pitämään lännen markkinat ja laajentamaankin vientiä. Samalla voidaan suojella ja kehittää työvoimavaltaisia kotimaisia teollisuuden aloja, joille EEC-sopimus koituisi tuhoisaksi.

Entistä enemmän olisi kiinnitettävä huomiota niihin mahdollisuuksiin, joita kaupan ja taloudellisen yhteistyön kehittäminen avaa vasta riippumattomuutensa saavuttaneiden maiden kanssa.

Näin voitaisiin turvata Suomen oma kauppapoliittinen riippumattomuus ja toimintavapaus, monipuolistaa kotimaista tuotantoa, turvata työllisyys ja toimeentulo maamme työtätekeville omassa maassamme, niin että suomalaisten työläisten ei tarvitse lähteä siirtotyöläisen epävarmoihin oloihin.

Yhdysvaltain uusi oikeusministeri Elliot Richardson sai edeltäjältään "perinnöksi" Watergate-skandaalin käsittelyn.

Turskasodassa on poliittista väriä

Moskova. — "Pohjois-Euroopan Nato-maiden laajoille kansalaispiireille käy yhä selvemmäksi, että pienten maiden Pohjois-Atlantin liiton jäsenyys ei suinkaan lujita niiden turvallisuutta", kirjoittaa toukok 30 pnä Pravda kommentoidessaan Islannin ja Iso-Britannian välistä konfliktia, joka on syntynyt saarivaltakunnan rannoilla harjoitettavan kalastuksen ympärille.

Artikkelin kirjoittaja Juri Kuznetsov tähdentää, että tämä konflikti on viime aikoina saanut poliittista väriä. Islanti on ilmoittanut harkitsevansa onko sillä syytä jatkaa Nato-jäsenyyttään. Tässä yhteydessä Naton johtopiirejä huolestuttaa ennen kaikkea liiton asemien selvä huonontuminen strategisesti niin tärkeällä Pohjois-Atlantin saarella.

Kuitenkin monien Nato-maiden lehdet yrittävät näinä päivinä kärjistää konfliktia. Näiden lehtien lausuntojen perusteella niitä huolestuttaa etupäässä se piirre konfliktissa, että se on osoituksena Naton sisällä havaittavista tuntuvista eroista eräiden Naton johtavien valtioiden ja liiton pienten valtioiden välillä, joiden suhteen Naton johtopiirit pitävät mahdollisena turvautua uhkaamiseen ja kiristämiseen. Tässä yhteydessä muistuu mieleen myös Naton strategien lakkaamaton kiristys muita Pohjolan Nato-maita kohtaan.

Naton sisäiset ristiriidat, jotka purkautuvat vaarallisina konflikteina uhkaavat tämän alueen kansojen etuja.

Norjan työväenpuolueen kokous

Oslo. — Täällä on päättynyt Norjan suurimman puolueen, oppositiossa olevan työväenpuolueen edustajakokous. Sen ulkopoliittisia kysymyksiä käsittelevässä päätöslauselmassa ilmaistaan tyytyväisyys Euroopassa tapahtuvan jännityksen lievenemisen ja yleiseurooppalaisen turva- ja yhteistyökokouksen valmistelujen johdosta. Puolueen puheenjohtajaksi valittiin edelleen Trygve Bratteli.

KOKn tehtävät pitäisi siirtää Unescolle; TUL:n tulevaisuus valoisa - Ele Alenius

Helsinki. — (KU) — SKDL:n puheenjohtaja kansanedustaja Ele Alenius arvostelee voimakkain sanoin Kansainvälisen Olympiakomitean epädemokraattisuutta sekä vaatii, että kansainvälisten urheilusuhteiden hoito pitäisi meidän maassamme antaa demokraattisesti kontrolloidulle valtiolliselle elimelle.

SVUL:n porvarillinen luonne näkyy hänen mielestään juuri siinä, ketkä tuota järjestöä ja sen erikoisliittoja johtavat sekä sen toiminnasta muutenkin. Tällä hetkellä Alenius näkee tärkeimmäksi tehtäväksi työläisurheilun eheyttämisen saralla TUL:n toiminnallisen ja aatteellisen lujittamisen.

Juuri tällä hetkellä on erityisen ajankohtainen presidentti Kekkosen pari vuotta sitten tekemä ehdotus olympialaisten siirtämisestä Unescolle. Äskettäin on myös Rene Maheau, Unescon pääjohtaja arvostellut ankarasti kaupallista huippu-urheilua ja epädemokraattista KOK:aa. Yhdyttekö tähän arvosteluun?

— Urheilun demokratisoiminen sekä kansallisesti että kansainvälisesti on tärkeä tavoite. Kansainvälinen olympiakomitea jos mikään on epädemokraattinen, itse itseään täydentävä elin, jossa vain osa olympiakisoihin osallistuvista maista on edustettuina. Olympiakisojen järjestämisen siirtäminen Unescolle olisi askel kansainvälisen urheilutoiminnan demokratisoitumisen suuntaan. Suomessa kansainvälisten urheilusuhteiden hoito tulisi siirtää demokraattisesti kontrolloidulle valtiolliselle elimelle.

— Huippu-urheilusta on kehittynyt eräänlaista liiketoimintaa ja siinä on kielteisiä piirteitä, joiden poistamiseen on pyrittävä. Yhteiskunnan tulee urheilua tukevissa toimenpiteissään panna pääpaino liikuntamahdollisuuksien luomiseen mahdollisimman suurille joukoille.

Onko SKDL:n eduskuntaryhmä valmis tukemaan ponnisteluja, joiden mukaan pyrittäisiin jakamaan urheilumäärärahat yhteiskunnan todellisten voimasuhteiden mukaisesti?

— Urheilumäärärahojen jakaminen järjestöille yhteiskunnan todellisten voimasuhteiden mukaan olisi oikeudenmukainen lähtökohta.

SVUL:ko TYÖLÄISTEN URHEILUJÄRJESTÖ?

SVUL väittää, että juuri sen jäsenistöön kuuluu suurin osa Suomen työläisurheilijoista. Onko SVUL siis työläisten urheilujärjestö?

— Kyllä SVUL erikoisliittoineen edustaa porvarillisuutta tässä yhteiskunnassa, olkoonkin että porvarillisten seurojen jäseninä on myös työläisiä. SVUL:n porvarillinen luonne näkyy sen toiminnassa ja kannanotoissa sekä sinä ketkä SVUL:oa ja sen erikoisliittoja johtavat.

— Pidän itsenäistä työväen urheiluliikettä aivan välttämättömänä ja perusteluina viittaan SKDL:n liittohallituksen äskeiseen kannanottoon, jossa sanotaan: "Työväenluokka ja muut työtätekevät väestöryhmät tarvitsevat myös liikuntakulttuurin alalla oman järjestön, joka taistelee työtätekevien oikeuksista, kasvattaa nuorisoa työväenluokan maailmankatsomuksen hengessä ja tarjoaa työtätekeville mahdollisuuden monipuoliseen kulttuuri- ja liikuntatoimintaan sekä edistää työväenliikkeen tavoitteiden mukaisen liikuntapolitiikan toteuttamista yhteiskunnassa."

Entä millä tavoin työläisurheilua voitaisiin nopeimmin eheyttää?

— Työväen urheiluliikkeen eheyttäminen on vaikea tehtävä, sillä sosialidemokraattien keskuudessa on havaittavissa selvästi kahdenlaisia mielipiteitä työväen urheiluliikkeen itsenäisyyden suhteen. Kansandemokraatit eivät voi missään tapauksessa suostua sellaiseen työväen urheiluliikkeen yhdistämiseen mikä samalla vaikkapa vain osittain merkitsisi sulautumista porvarillisiin liittoihin. Tällä hetkellä näen tärkeimmäksi tehtäväksi TUL:n toiminnallisen ja aatteellisen lujittamisen.

TYÖLÄISURHEILUN AATE JA TULEVAISUUS

Miten tärkeänä koette työläisurheilun aatteellisen ja kulttuurisen aspektin?

— Työväen urheiluliike on laaja yhteiskunnallinen liike, yksi työväenliikkeen osa, jonka tehtävänä on kasvattaa luokkatietoisia henkisesti vireitä ja fyysisesti hyväkuntoisia ihmisiä. Tämän tehtävänsä se voi toteuttaa vain yhdistämällä liikunnan aatteelliseen työhön ja laaja-alaiseen kulttuuritoimintaan.

Oletko tulevaisuuden suhteen optimisti vai pessimisti?

— Työläisurheilulla on tulevaisuus edessään, sillä uuden sosialistisen yhteiskunnan liikuntakulttuuri rakentuu juuri niille arvoille, joita työväen urheiluliike porvarillisessa yhteiskunnassa edustaa.

Virhearviointi vei talvisotaan

Helsinki — Ennen talvisotaa Neuvostoliiton kanssa käymissään neuvotteluissa Suomi halusi pelata vain upporikasta tai rutiköyhää. Tähän asennoitumiseen vaikutti eettisten näkökohtien ohella tilanteen kohtalokas väärinarviointi. Vielä maaliskuun alussa 1939 olisi voitu saada Neuvostoliitolta vastamyönnytyksiä ja Suomi olisi voinut tehdä turvallisuuspoliittisten tavoitteiden kompromissiin tähtääviä aloitteita, totesi valtiotieteen tohtori Juhani Suomi Tampereen Paasikivi-seurassa pitämässään esitelmässä talvisodan taustasta.

Keväällä 1939 suurlähettiläs Boris Steinin kanssa käydyissä neuvotteluissa suomalaiset kieltäytyivät todellisista ja jotakin merkitsevistä myönnytyksistä yhtä johdonmukaisesti kuin edellisenä vuonna Jartsevin kanssa keskusteltaessa. Helsingissä uhkottiin että kysymyksessä oli Neuvostoliiton maksimiohjelma, kun taas Neuvostohallitus katsoi esittävänsä minimivaatimuksjaan.

Tri Suomen mukaan maan ulkopoliittinen johto teki kohtalokkaan virhearvioinnin, kun se ei huomannut Neuvostoliiton aseman vahvistumista. Tshekkoslovakian miehityksen jälkeen Englannin ja Ranskan Puolalle, Romanialle ja Kreikalle antamat turvallisuustakeet estivät Saksaa jatkamasta laajenemistaan ja toisaalta länsivaltoja pysäyttämästä tätä laajenemista ilman Neuvostoliiton kanssa tehtävää sopimusta.

Neuvostoliiton keväällä ja kesällä länsivaltojen ja Saksan kanssa käymiin neuvotteluihin ajoi jokaista tri Suomen miedestä sotilaalliset ja puolustukselliset intressit. Mitä nimenomaan Neuvostoliittoon tulee, sen päämäärä oli alusta alkaen sama — Saksan ja Neuvostoliiton väliset vyöhykkeen varmistaminen Tässä Neuvostoliitto pääsi helpommin yhteisymmärrykseen Saksan kanssa.

Tämä sopimus antoi myöhemmin länsivalloille mahdollisuuden hurskaiden fariseusten lailla lyödä rintoihinsa ja julistaa korkealla äänellä, etteivät ne olisi olleet valmiita jättämään Suomea ja Baltian maita Neuvostoliiton etupiiriin. Luonnollisesti jätettiin mainitsematta, että siihen oltiin periaatteessa valmiita, totesi tri Suomi.

— Suomen idänsuhteille tapahtunut merkitsi erään vaiheen päättymistä. Jo huhtikuussa 1939 Steinin matkustaessa Helsingistä Suomi oli menettänyt puhevaltansa. Ribbentrop-sopimus merkitsi nyt tämän tosiasian lopullista sinetöimistä. Syksyn Moskovan-neuvotteluissa Suomella olikin sitten jäljellä enää tinkimisen, myöntymisen ja vaatimusten torjumisen vaihtoehdot. Tinkiminen ei onnistunut myönnytysten tielle ei uskallettu lähteä. Kolmannen vaihtoehdon valitseminen osoitti kiistämättä rohkeutta, mutta tuskin ulkopoliittista taitavuutta.

SUOMEN UUTISIA

Helsinki. — (Suomi-Seura) —

Suomi edelleen valmis vastaamaan turvakokouksen isännyydestä

Suomen mahdollisuudet saada toimia Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokouksen (Etyk) kaikkien kolmen vaiheen isäntämaana näyttävät vahvistuneen Espoon Dipolissa, missä kokouksen monenkeskisiä valmisteluja jatketaan vielä muutaman viikon ajan.

Turvakokouksen ensimmäinen vaihe — 32 Euroopan maan sekä Yhdysvaltain ja Canadan ulkoministeriöiden kokous — aloitetaan joka tapauksessa Helsingissä joko kesäkuun lopussa tai heinäkuun ensimmäisellä viikolla. Ensi syksyksi kaavaillun toisen vaiheen isäntäehdokkaana on Helsingin lisäksi myös Geneve, joskin Helsingin mahdollisuudet tuntuvat hieman paremmilta.

Turvakokouksen kolmanneksi vaiheeksi on suunniteltu osallistujamaiden huippukokousta joka saattaa toteutua ensi vuoden keväällä. Kilpailijaa ei huippukokouksen osalta Helsingillä ainakaan vielä ole, joskin isännyys ratkaistaan vasta turvakokouksen päästyä käyntiin.

Suomen Etyk-valtuuskuntaa johtava osastopäällikkö Matti Tuovinen toisti Dipolin täysistunnossa 25. toukokuuta Suomen aikaisemmin esittämän tarjouksen sanoen maamme olevan valmis toimimaan myös varsinaisen turvallisuuskokouksen (kaikkien kolmen vaiheen) isäntämaana jos asianomaiset hallitukset sen hyväksyvät.

Suurlauttoja Ranskasta Suomeen

Itämeren tähän mennessä suurimmat autolautat on tarkoitus näinä päivinä tilata Ranskasta, Nantesin telakalta. Silja Linen kolme osakasta, Suomen Höyrylaiva Oy, Bore ja Svea tilaavat kukin yhden suurlautan tältä telakalta, joka jokin aika sitten rakensi Siljalle Aallottaren sekä Svea Reginan.

Tilauksen antamista ranskalaiselle telakalle kotimaisten sijasta on perusteltu kiireellä saada alukset valmiiksi mahdollisimman nopeasti. Ensimmäinen kolmesta aluksesta on tarkoitus saada liikenteeseen vuoden 1975 aikana. Suomen Pankki on myöntänyt valuuttaluvan alusten ostamiseen. Yhden aluksen hinta kohonnee lähelle 100 miljoonaa markkaa.

"Kotimaisilla telakoilla on tilauksia niin paljon, ettei laivoja olisi saatu tarpeeksi nopeasti. Suomen Pankin mielestä Itämeren liikenne on pyrittävä pitämään suomalaisten käsissä ja siksi laivojen ostamista Ranskasta voidaan perustella", sanoi tri Jaakko Lassila Suomen Pankista.

1,500 ylimääräistä yritti kolmeen laivaan Naantalin satamassa

Rauta-aidat kaatuivat, kylkiluita murtui, perheenjäsenet joutuivat erilleen, seurueet hajosivat, vaatteita repeytyi ja omaisuutta katosi toukokuun 26 päivän vastaisena yönä Naantalin satamassa.

Kaaosmainen tilanne alkoi hieman ennen puoltayötä siitä kun kolmeen matkustajalaivaan oli pyrkimässä noin 1,500 matkustajaa enemmän kuin tilat sallivat. Poliisin arvion mukaan painoi pahimmillaan 2,000 ihmisen voima vasten laivan laskusiltaa. Sekasortoinen tilanne kesti noin 2,5 tuntia.

200—300 matkustajaa jäi viettämään yötä Naantalin satamapaviljonkiin. Peräti yksitoista linja-autollista pettyneitä matkustajia kuljetettiin Turkuun. Lukematon määrä väkeä lähti satamasta takseilla ja yksityisautoilla. Koko kaaos aiheutui siitä, että vapaalippuja lienee liikkeellä varsin paljon sekä siitä, että monet muutkin olivat suunnitelleet laivamatkaa juuri kahden kauniin pyhän seutuun.

Suomalaisrakentajat jakoivat Kostamuksen työt

Neuvostoliiton puolella olevan Kostamuksen rautateollisuuskeskuksen suomalaisista rakentajista on päästy yksimielisyyteen. Töiden alku on enää kiinni Suomen ja Neuvostoliiton hallitusten välisestä puitesopimuksesta. Sekin uskotaan saatavan tänä kesänä.

Tusinan verran suomalaisia rakennusyrityksiä on jakanut Kostamuksen rakennustyöt omassa keskuudessaan siltä varalta, että puitesopimus tulee pian. Kostamus-hanke on jo puolisen vuotta myöhässä aikataulustaan. Kiperimmäksi kysymykseksi on viime vaiheessa noussut hankkeen rahoitus, jonka arvioitiin jo joku vuosi sitten nousevan kolmeen miljardiin markkaan. Kostamus-hanke työllistää alustavien arvioiden mukaan 2,000—3,000 suomalaista kymmeneksi vuodeksi.

Valkolakkeja yli 22,000

Valkolakin saa tänä keväänä yli 22,000 uutta ylioppilasta. Kevään ylioppilaskirjoituksissa oli yrittäjiä 26,000, joten noin 4,000 reputti. Reputtaneiden määrä on lähes puolet pienempi kuin viime vuonna.

Korkeakoulupaikan saa noin joka toinen. Muitakin jatkomahdollisuuksia on, mutta opiskelupaikkoja ei silti ole läheskään riittävästi verrattuna ylioppilaiden määrään. Ylioppilastutkinnon lopettaminen ei ole näköpiirissä ainakaan muutamaan vuoteen. Parastaikaa istuu tutkintojen suunnittelutoimikunta, joka pohtii ylioppilastutkintoon ja korkeakoulujen oppilasvalintaan liittyviä kysymyksiä. Toimikunta jättää mietintönsä ensi vuoden maaliskuussa.

Psalmit nykysuomeksi

Uusi Psalmien kirjan suomennos on ilmestynyt. Nykysuomennoksen tarkoitus on välittää psalmien runotekstin sanoma ennen muuta nuorille lukijoille. Käännöstyön on Vanhan testamentin heprealaisesta alkutekstistä laatinut Helsingin yliopiston itämaisen kirjallisuuden professori Jussi Aro.

FINNAIR:IN
KEVÄT- JA KESÄHINNAT
SUOMEEN

	15 April—31 May / 01 Sept.—31 Oct.	01 June— / 31 Aug.	01 Nov.— / 31 March
NORTH BAY	$358	437	336
SAULT STE MARIE	$339	418	317
SUDBURY	$360	439	338
THUNDER BAY	$339	418	317
TIMMINS	$376	455	354
TORONTO	$312	391	290
MONTREAL Via NYC	$312	391	290

Yllämainitut hinnat oikeuttavat 22—45 päivän oleskeluun Suomessa
Nuorisohinnat Torontosta Helsinkiin $279 kesällä
$257 keväällä
VIRANOMAISTEN VAHVISTUSTA VAILLA
Käyttäkää hyväksi "Lentäkää nyt — maksakaa myöhemmin" suunnitelmaamme 10% käteen ja loput sopimuksen mukaan.
Kääntykää matkatoimistonne puoleen tai
FINNAIR 1973 1923 50
8 King Street, East
Toronto, Ontario
M5C [illegible]
Puh: (416) 36[illegible]

SKDL-ryhmä kaatoi markkinahäiriölain

Helsinki. — (KU) — SKDLn eduskuntaryhmä kaatoi määrävähemmistöllään keskiviikkona eduskunnassa markkinahäiriölain, joka liittyy EEC-kynnyslaeiksi mainittuun nippuun. Samalla SKDLn edustajat ilmoittivat, että ryhmä suhtautuu kielteisesti kaikkiin muihinkin kynnyslakeihin, jotka tulevat eduskunnassa ratkaisuun syksyllä.

Markkinahäiriölain kumoutuminen ei vaikuta suomalaiseen työhön ulkomaisen kilpailun kourissa sillä voimassa oleva laki polkumyynnin estämisestä antaa viranomaisille mahdollisuuden rajoittaa halpaa tuontia samoin kuin markkinahäiriölaki olisi tehnyt siinä muodossa, missä se säädettiin sa vahvistettu, totesi Osmo Kock (kd).

Kansandemokraatit olivat lain toisessa käsittelyssä esittäneet sen laajentamista todellisiksi ulkomaankauppaa säätelevaksi laiksi, mutta enemmistö oli torjunut muutokset. Lain jäädessä nyt lepäämään yli vaalien saa hallitus tilaisuuden antaa eduskunnalle paremman esityksen, totesi Kock keskustelussa ennen ratkaisevaa äänestystä.

Äärioikeisto osoitti suurta ärtymystä heti kun Lauri Kantola Osmo Kockin kannattamana oli tehnyt esityksen, ettei markkinahäiriölakia julistettaisi kiireelliseksi. Yllättävänä piti myös ministeri Esko Niskanen sitä, että markkinahäiriölaki kaadettiin, vaikka jo aiemmin oli ollut selvillä, että SKDL:n ryhmä ei hyväksy kynnyslakipua.

Israel ja Syyria vaihtoivat vankeja

Tel Aviv. — Syyria vapautti maanantaina 3 israelilaista lentäjää, jotka ammuttiin alas Syyriassa viimekäydyn sodan aikana. Samalla Israel luovutti 6 syyrialaista upseeria ja 41 sotilasta.

Lähettäkää
erikoisonnittelunne
CSJ:n ja SCAUL:n kulttuuriväen yhteiselle
SUURJUHLALLE
jota tänä vuonna vietetään Sudburyssa ja Wanupissa!

Elokuun 3, 4 ja 5 päivänä vietetään Sudburyssa ja Wanupissa suomalaisen kultuuriväen vuotuinen SUURJUHLA.

Vapaus ilmestyy erikoisena SUURJUHLANUMERONA heinäkuun 18 päivänä.

Valitkaa alla olevista onnittelumalleista joko $3.00 tai $4.50 hintainen. Onnittelunne voitte lähettää maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antaa paikkakuntanne asiamiehille.

PARHAINTA ONNEA JA MENESTYSTÄ
kulttuuriväen vuotuiselle
SUURJUHLALLE!
(Nimi)
(Osoite)
HINTA $3.00

Parhaimmat onnittelumme
yhteiselle vuotuiselle
SUURJUHLALLE!
Hauskaa juhla-aikaa kaikille!
(Nimi)
(Osoite)
HINTA $4.50

Liittykää satojen ja tuhansien onnittelijain joukkoon!
Vapaus Publishing Company Limited
Box 69 Sudbury, Ontario

TILATKAA VAPAUS

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VAUNULASTIMYYNTI

Poiketkaa katsomassa jo tänään
CHESTERFIELD'ejä ...... $139—$399
MAKUUHUONEEN KALUSTOJA säästätte $200 saakka
PATJOJA JA VUOTEITA
Patjat tai "Box" joustimet $19.95 läht.
Päälaudat .... 4.95 läht.
"Continental" vuoteita ... 39.95 läht.
JÄÄDYTTÄJIÄ
9 kuutioj. — tilaa 305 lbs. — 139.95
12.2 kuutioj. — tilaa 428 lbs. — 159.95
15.2 kuutioj. — tilaa 521 lbs. — 179.95
20.5 kuutioj. — tilaa 718 lbs. — 199.95
23 kuutioj. — tilaa 890 lbs. — 225.00
10 kuutioj. pystyjäädyttäjä — 189.95
5—kpl. keittiokalustoja $39.00 lähtien
Astiakaappeja .... $69.00 lähtien
13 KUUTIOJALAN JÄÄKAAPPEJA
Automaattinen $279
Huurrettomia $295
SÄHKÖHELLOJA .... $169. läht.
VÄRITELEVISIOITA $100 säästöllä
Ostot 90 päivää ilman korkoa

DISCOUNT FURNITURE
45 Elm St. W. Rautatien vierressä

JÄRVENRANTA KIINTEIMISTÖ MYYTÄVÄNÄ

YKSITYISESTI MYYDÄÄN 184 jalkaa järvenrantaa, pinta-alaa 1.4 eekkeriä, etelä puolella Ramsey järveä. Iso asuintalo, 4 kaksois makuuhuonetta, rantaa, laituri, venehuone, lisää tuloa vuoden ympäri neljästä talvella asuttavista pienistä asunnoista. Lähemmin: puh. 675-7946 tai 675-3279.

HALUTAAN VUOKRATA

KALUSTETTU KOTI tai huoneisto heinäk. 3:sta elok. 20:een. Huolehdimme kodistanne kesähuvilalle muuttaessanne. Mieluummin läheltä Thunder Bayn yliopistoa ja urheilukenttää, tai maaseudulle. Vuokraajina lapseton pariskunta. ei lapsia, eikä kotieläimiä. Aviomies opiskelee opettaja-korkeakoulussa. (Teacher's College). Kirj. D. G. SANTALA, General Delivery, Naughton, Ont. P0M 2M0

MYYTÄVÄNÄ

PIENI MÄÄRÄ PUITA JA KOLIA, y.m. Mäki sukset ja siihen kuuluvat kengät, No 8. Soittakaa keski päiv. 12—1.30. Puh. 983-4695.

HALUTAAN OSTAA TALO

LONG LAKEN alueelta, suuri tontti, 2, 3 tai 4 makuuhuonetta, alle 12 vuoden vanha. Puh. 674-4570.

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus

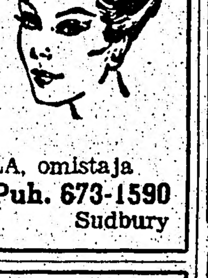

Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Frank R. Block, R.O. ja Roger Young
OPTOMETRISTIT
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
CITY CENTRE, HUONE 216
Toisessa kerroksessa
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. klo 11 ap. — 9 ip.
Puh. 869-2920

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA — MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

MUISTILISTA

Suurjuhlanäytelmän, Miljoonapamaus, harjoitus on Finnish-haalilla tiistaina kello 7 ip.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkoisin kello 7 ip. Tervetuloa mukaan laulamaan.

Sävel- ja Sointu-kuorojen yhteiset harjoitukset Finnish haalilla torstaina, kesäkuun 7 pnä klo 7 illalla.

Sudburyn Seurakerhon rientoja — tiistaisin klo 11.30 ap. kansantanhuharjoitukset, kuntovoimisteluharjoitukset klo 12.30 ip. seura- ja ajanvietetuokio klo 1 ip ja joukkolauluharjoitukset 3 ip.

Suurjuhlakomitean kokous maanantaina, kesäk. 18 p. klo 7.30 ill Finnish-haalilla.

Kenttäravintolakomitean kokous myös maanantaina 18 p. Finnish-haalilla klo 7 illalla.

Wanupin Sointu-kuoron harjoitukset Wanupin haalilla torstaisin kello 7 illalla. Tervetuloa laulamaan.

Wanupin haalilla konsertti sunnuntaina, kesäk. 10 p. Ohjelma alkaa klo 2 ip.

Juhannustanssit ja kokko lauantaina, kesäkuun 23 p. Tanssitaan klo 9—1:een yöllä. Risto Hako-Ojan orkesteri soittaa. Kokko poltetaan pimeän tultua.

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7113
100 Maki Ave. Sudbury

SUDBURY FOOTWEAR & MAKI CO-OP SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
119 Cedar Street Sudbury

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
PUHELIN 673-9595
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
SUDBURY

GUY'S PLACE
Supertest gasoliinia ja öljyä
Ruokatarpeita
Leinalan leipomotuotteita
Copper Cliff Meijerin tuotteita
Maitoa jakittain (Jug) 3 kv. 99c
Ceenttin leipää 4 — 99c
Auki 8 ap. — 10 ill.
Long Lake Rd. Ester Rd. kulmassa

Halutaan taloudenhoitaja Sudburyn Finnish Haalille

Palkkaetuihin kuuluu asunto ja sähkö, palkka $162.00 kuukaudessa. Tehtäviin kuuluu haalin huolto ja puhtaana pito, sen vuokraaminen ja vuokrien periminen. Hakemukset lähetettävä kesäk. 20 päivään mennessä.

CSJ:n SUDBURYN OSASTON JOHTOKUNTA
BOX 554, SUDBURY, ONTARIO

POLTTOÖLJYÄ
[illegible]
VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
DAVEY-MEI FUELS
[illegible] SUDBURY

Suurjuhlavalmistelu edistyy hyvin kerrottiin eilen

Finnish haalilla tiistai-iltana pidetyssä CSJ:n Sudburyn osaston kokouksessa kuultiin, että paljon työtä ja aherrusta vaativa suurjuhlan valmistelu on sujunut kaikin puolin tyydyttävästi. Työtä ja toimintaa on paljon, mutta elokuun alkupäivinä täällä Sudburyssa ja Wanupissa pidettävässä suurjuhlassa saamme sitten kaikin nauttia yhteistyön hedelmistä.

Asian edistämiseksi valittiin vielä pieni toimikunta, jonka tehtävänä on majoituspaikkojen varaaminen ohjelman esittäjille, urheilijoille ja toimitsijoille.

Kokouksessa käsiteltiin alustavasti vastikään pidetyn edustajakokouksen päätöksiä. Siinä yhteydessä hyväksyttiin yksimielisesti edustajakokouksen toivomus Sudburyn kohdalta Järjestön keskuksen avustamiseksi taloudellisesti. Siihen tarkoitukseen päätettiin lahjoittaa $250.

Huomion kohteeksi tuli myös rauhantyö — valmistelut ensi syksynä pidettävään rauhanliikkeen maailmankokousta varten, toiminta Indokiinan rauhan vakiinnuttamisen sekä lähi-idän kriisin ratkaisun hyväksi. Asian käytännöllisen puolen edistämiseksi päätettiin antaa pikkulahjoitus Canadan Rauhankongressin hyväksi.

Kokouksessa kuultiin rahastonhoitajan Edwin Suksen selväpiirteinen kuukausiraportti, sisältyen siihen yksityiskohtaiset tiedot toukokuun alussa olleista "kevätkarnevaaleista". Raportti hyväksyttiin sellaisenaan.

Osanotto kokoukseen oli pienenlainen, johtuen se mm. siitä kun Suurjuhlan ratki hauskaa näytelmää harjoitettiin samanaikaisesti, vetäen se useita jäseniä pois kokouksesta. Pääasiassa tästä syystä jätettiin edustajakokouksen asiain käsittely seuraavaan kokoukseen.

Nuorten uusi tutkintaelin

Ryhmä italialaisia, ukrainalaisia, suomalaisia ja puolalaisia nuoria ryhtyi toukokuun 14 pnä toteuttamaan erästä suunnitelmaa hallituksen apurahojen turvin.

Tarkoitus on suorittaa laaja tutkimus suurempien vähemmistöryhmien canadalaistumisesta Sudburyssa.

Tutkimuksessa kiinnitetään huomiota vähemistöryhmien ja niihin kuuluvien yksilöjen sopeutumisesta canadalaiseen yhteiskuntaan, heidän kansalliseen sivistykseensä, taiteisiinsa, uskonnon ja kieliongelmien vaikutukseen, lehdistöön, kirjallisuuteen, kasvatukseen, yhdistyselämään politiikkaan, osanottoon sotilaspalveluun ja edustukseen hallinta- ja lainsäätöelimissä.

Jos joku haluaa antaa tietoja tätä tutkimusta varten, hän voi ottaa yhteyden seuraavaan osoitteeseen: Search for Tomorrow, 130 Frood Road, Sudbury, Ont. P3C 4Z4

AUVO PELTOLA, myyntiedustaja
Joseph ZAITZ
"PHOTO M.L.S."
KIINTEISTÖTOIMISTO
ARVIOINTEJA
Puh. 675-2446 — kotiin 674-6127
210 Cedar St., huone 206
Sudbury Ontario

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture
LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoituksista

Täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi on P. Heino, Wanupista ja Viola Passi, Lively, lahjoittaneet kumpikin $2.00.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää parhaat kiitoksensa lahjoituksista.

Sairaanhoitajatar valitti diagnoosi-tiedon puutetta

Viisivuotiaan Randie Jade Esterbrookin kuolemansyyntutkimuksen toisena kuulustelupäivänä, tiistaina, esitettiin lausuntoja, joiden mukaan lääkärien ja Memorial sairaalan lastenhoito-osaston välillä katkesi yhteyksien pito 27. heinäkuuta 1972.

Rekisteerattu sairaanhoitajatar Anita Pelletier, lastenhoito-osastolta, mihin mainittu tyttölapsi otettiin hoidettavaksi hengitysviasta, sanoi kuulustelussa, ettei hän ollut tietoinen tri R. D. Lonmoren aikaisemmasta diagnoosista (taudin määrittelystä). Lääkärin diagnoosi (inflamation of the Epiglottis) kurkkuviasta tapahtui hätätilaosastolla minne tri Alenxander Schreiber, Noelvillesta ,oli lapsen lähettänyt.

Mrs Pelleter sanoi, että lapsipotilas olisi saanut erilaista hoitoa jos lapsiosastolla olisi tunnettu mainitun lääkärin diagnoosi. Kuulustelut jatkuvat tänään maakunnan pää-kuolemansyyntarkastajan Ross C. Bennettin johdolla.

Guelphilaisten vanhempiensa kanssa lomailemassa ollut pikkutyttö sairastui French-joella ja tuotiin sieltä heinäk. 26 pnä 1972 ensiksi lääkäri Schreiberin luo Noelvilleen. Lääkkeitä satuaaan tyttö sai mennä takaisin vanhempiensa luo.

Tyttö tuotiin mainitun lääkärin luo uudelleen heinäk. 27 pnä jolloin tri Schreiberin diagnoosi osoitti lapsen sairastavan "inflamation epiglottis" kurkkuvikaa mikä vaikeutti hänen hengitystään. Tyttö lähetettiin Memorial sairaalaan, missä tri Schreiber sanoi olettavansa lääkärin läsnäolon. Lapsi kuoli samana päivänä.

Maanantaisessa kuulustelutilaisuudessa tri Stewart Strong myönsi, että se, kun Memorial sairaalassa ei ole paikallaolevaa lääkäriä, on tunnustettu ongelmaksi. Lapsen vanhemmat vaativat kuolemansyyntutkimusta siksi kun on mahdollista että sairaalan ja paikallisen kuolemansyyntutkijan tri R. M. Mitchellillä voi olla eturistiriitoja.

"Valitettava" teko vaan ei kuitenkaan traagisen vakava

Unkarin kommunistinen puolue leimasi Canadan vetäytymisen pois Vietnamin rauhansopimuksen valvontakomissionista "valitettavaksi" seikaksi, mutta selitti samalla että Canadan paikan täyttäminen valvontakomissionissa ei ole vaikea ongelma.

Kommunistisen puolueen lehti Nepszabadsag sanoi Canadan valtuuskunnan joutuneen eristettyyn asemaan Kansainvälisessä valvontakomissionissa.

Esitettyään valittelunsa Canadan pois vetäytymisestä varsinkin juuri nyt jolloin yritetään tehostaa rauhansopimuksen täytäntöönpanomenetelmiä, mainittu lehti kirjoitti:

"Valvontakomissionin täytyy jatkaa toimintaansa. Canadan poistuminen ei ole traaginen seikka, eikä sen paikan täyttäminen ole varmaankaan vaikea ongelma."

Julkaisemassaan lausunnossa heti sen jälkeen kun ulkoministeri Sharp tiedoitti, että Canada vetäytyy pois ICCS:sta, Canadan kommunistinen puolue sanoi mm. seuraavaa:

— Sen sijaan että olisi tuominnut Yhdysvallat sen barbaarisesta B-52 koneiden pommituksesta Kambodzhassa, Trudeaun hallitus on päättänyt vetäytyä pois ICCS:sta. Tämä päätös heikentää rakennetta, huolimatta siitä kuinka vähän, mikä toimii jossakin määrin ampumisen lopettamissopimuksen täytäntöönpanolle.

ICCS:ta pois vetäytymisen asemesta Canadan pitäisi pyrkiä auttamaan tilanteen vakauttamista Etelä-Vietnamissa tukemalla ampumisen lopettamissopimusta. Olisi vaadittava että Saigonin pitää vapauttaa kaikki poliittiset vangit. Olisi tunnustettava Etelä-Vietnamin Väliaikainen vallankumoushallitus . . .

Suhteita

Buenos Aires. — Argentiina ja Pohjois-Korea ovat allekirjoittaneet sopimuksen diplomaattisuhteiden solmimisesta suurlähettilästasolla. Korean demokraattinen kansantasavalta on jo kolmas sosialistinen valtio, johon Argentiina on solminut suhteet presidentti Comporan hallituskaudella, ensimmäinen oli Kuuba, johon suhteet palautettiin 11 vuoden väliajan jälkeen, ja toinen Saksan demokraattinen tasavalta.

Päälläpäsmäri-syytös Canadan edustajistosta

Mr. Gauvin kiistää, mutta uhkaa kävellä pois; Ottawassa ristivetoa ICCS-asiasta

"Pahoittelen sitä kun Unkarin valtuuskunta on viitannut "canadalaisten päälläpäsmärin (bullying) taktiikkaan" vaikka Canada ei ole tehnyt mitään muuta kuin pyrkinyt Pariisin rauhansopimuksen toteuttamiseen," sanoi Vietnamin rauhansopimuksen kansainvälisen valvontakomissionin (ICCS) canadalaisvaltuuskunnan johtaja Michel Gauvin Saigonissa lauantaina.

Tämä oli hänen vastauksensa unkarilaisten aikaisemmin esittämään syytökseen, että canadalaisvaltuuskunta yrittää peloitella ICCS:ta sanomalla, että canadalaisvaltuuskunta boikottaa valvontakomissionin tulevia kokouksia, ellei käsiteltäväksi oteta (Canadan ja Indonesian edustajia) kolme raporttia pohjoisvietnamilaisten väitetystä tulosta Etelä-Vietnamiin.

CP:n uutistiedon mukaan mr Gauvin sanoi kuitenkin vielä lauantaisen "kieltonsa" yhteydessä, että jos Unkari ja Puola eivät muuta kantaansa, silloin on hänen käveltävä pois kokouksesta, sillä, kuten mr Gauvinin kerrotaan sanoneen, hän ei hyväksy millekään maalle veto-oikeutta raporttien käsittelystä.

Viime perjantaina Canadan ja Indonesian valtuuskunnat olivat uhanneet kävellä menettelytapakysymyksen johdosta pois ICCS:n kokouksesta. Kiistanalaisen kysymyksen käsittely siirrettiin silloin maanantaihin.

Väittely perustui kolmen "pohjoisvietnamilaiseksi" sanotun miehen haastatteluun, jonka Canadan ja Indonesian edustajat (Unkarin ja Puolan pysyessä siitä erossa) olivat ottaneet saigonilaisten vartijain läsnäollessa. . . Näiden miesten väitetään sanoneen, että he olivat tulleet Etelä-Vietnamiin tammikuun 28 pn jälkeen, siten väitetysti loukaten välirauhasopimusta. Mr Gauvin on selittänyt että Indonesian edustajisto on yleisesti puhuen tukenut canadalaisvaltuuskunnan asenteita.

Puolan ja Unkarin valtuuskunnat vastustivat vielä sunnuntaina edellämainitun kolmen miehen haastattelun liittämistä ICCS:n työjärjestykseen huolimatta mr Gauvinin boikottiaikeista.

Unkarin puhemies sanoi sunnuntaisen kokouksen jälkeen: "Me emme perusta kävelevätkö he ulos kokouksesta tai eivätkö kävele.

"Jos he haluavat vetäytyä pois kokonaan tästä komissionista niin menkööt. Tiedossa on ainakin kaksi muuta maata jotka ovat valmiina ja halukkaina tulemaan tilalle."

Ottawassa selittivät ulkoministeriön puhemiehet, että unkarilaiset ja puolalaiset ovat jälleen osoittaneet halunsa "puolustaa niitä joita he pitävät asiakkainaan".

OTTAWASSA RISTIVETOA

Ottawasta maanantaiaamuna saatujen tietojen mukaan ulkoministeri Mitchell Sharp ja toisaalta puolustusministeri James Richardson ovat ilmeisesti eri mieltä siitä, että pitäisikö Canadan vetäytyä pois kansainvälisen valvontakomission jäsenyydestä Etelä-Vietnamista: ulkoministeri Sharp kerrotaan kannattavan pois vetäytymistä ja puolustusministeri Richardsonin kannattaessa jäsenyydessä olon jatkamista. Asia jäänee pääministeri Trudeaun ratkaistavaksi.

Poliittisten tarkkailijain mukaan pääministeri Pierre Trudeaun viimeaikaiset lausunnot viittaavat siihen, että hän on taipuvainen kannattamaan ICCS:n jäsenyydessä pysymistä Vietnamin välirauhan jatkamisen hyväksi.

Tilanteen sanotaan mutkistuneen edelleen ICCS:n piireistä kehittyneestä Canadan ja Indonesian sekä Puolan ja Unkarin välisestä kiistelystä, koskien se väitöksiä pohjoisvietnamilaisista.

SULLIVAN INFORMOI SAIGONIA

Yhdysvaltain valtuutettu William Sullivan keskusteli sunnuntaina toisena peräkkäisenä päivänä noin kaksi tuntia Saigonin viranomaisten kanssa Pariisin rauhansopimuksen täytäntöönpanoa Saigonin viranomaisten seikoista. Suunnitelmana oli, että Sullivan lähtee maanantaina kotimatkalle lyhyen keskustelutuokion päätyttyä presidentti Nguyen Thieun kanssa.

Yhdysvaltain suurlähetystön erään puhemiehen kerrotaan sanoneen, että Sullivan meni ulkoministeri Tran Van Lamin ja hänen neuvonantajiensa kanssa kohta kohdalta läpi ne asiat, joista oli aiemmin Pariisissa keskusteltu Henry Kissingerin ja Le Duc Thon kesken.

Mitään yksityiskohtaisia tietoja ei ole asiasta saatu mutta epävirallisten saigonilaislähteiden mukaan tavoitteen on määritellä selvät aluerajat Etelä-Vietnamin osapuolten kesken sekä kansallisen sovun- ja yhteistoimintaelimen muodostaminen tulevien vaalien järjestämistä varten.

Myös sanotaan puhutun uusien ampumisen lopettamisohjeiden antamisesta, sekä eturintamajoukkojen komentajien kohtaamisesta jne.

Näiden lähteiden mukaan saigonilaisten arvellaan vastustavan sekä aluekontrollisopimusta että taistelualueiden komentajien kohtaamisia.

Entinen oikeusministeri suosittelee Nixonille virasta eroamista

New York. — Yhdysvaltainen entinen oikeusministeri Clark Cliford esitti maanantaina, että presidentti Richard Nixonin ja varapresidentti Spiro Agnewn tulisi erota viroistaan nyt tutkittavana olevien skandaalien vuoksi niin, että kongressi voisi valita uuden presidentin jälellä olevaksi Nixonin virkakaudeksi.

Nixonin ei tarvitse siten tunnustaa "syyllisyyttään", vaan esittää että Valkoisen talon väärinkäytökset ovat tehneet hänen toimintansa mahdottomaksi, selitti mr Clifford.

Huijausta ja haaskausta valtion varojenhoidossa

Ottawa. — Piikkinä varsinkin nykyisen hallituksen lihasa ollut ylitilintarkastaja Maxwell Henderson on jäänyt eläkkeelle, mutta hänen muistokseen puhutaan vielä pitkästi ja leveästi sen tilintarkastajalausunnon johdosta, jonka Henderson esitti viime keskiviikkona alahuoneen istunnolle liittohallituksen varainhoidon puutteellisuuksista.

Raportti on laadittu maaliskuun 31 pnä päättyneeltä talousvuodelta 1972. Siinä kiinnitetän huomiota "parlamentin kontrollin edelleen heikkenemiseen" ja annetaan ymmärtää, että hallitus on useita kertoja käyttänyt veronmaksajain varoja ilman parlamentin antamaa hyväksymistä.

Oltuaan päätilintarkastajana 13 vuotta mr. Henderson erosi täytettyään 65 vuotta maaliskuun 31 päivänä.

Raportissa huomioidaan postitoimiston 91.5 miljoonainen tappio ja CBC:n ehkä $4.8-miljoonainen tappio vuoteen 1975 mennessä.

Päätilintarkastaja kieltäytyi esittämästä mielipidettä National Harbors Boardin tileistä siksi kun sen tilit ovat niin huonossa kunnossa.

Tilintarkastajan kielellä esitettynä raportissa osoitetaan, että $8,846,000 on mennyt "ei tuottaviin maksuihin", kuten miesvoimaministeriön $2,600 opiskelijain lentomaksuihin, jotak paikat jäivät täyttämättä ja puolustusministeriön vuokra $21,500 Trentonista vuokrattuun paikkaan, jota ei ole käytetty.

Päätilintarkastaja toisti nyt aikaisemman valituksensa, että liittohallitus on vaikeuttanut hänen työtään.

Tilintarkastajan raportin esittämiin epäsäännöllisyyksiin sisältyi $34 miljoonan arvoinen suihkulentokoneiden myynti Venezuelaan sellaisella menetelmällä mikä vaikuttaa lakivastaiselta.

Puolustusministeriö on myynyt Venezuelaan 22 CF-5 taistelukonetta ja ostanut siten saaduilla varoilla 20 uutta suihkukonetta. Tilintarkastajien raportissa sanotaan, että koneiden myynnistä saatujen varojen olisi pitänyt mennä hallituksen yleistuloihin ja uusien koneiden osto olisi pitänyt alistaa parlamentin hyväksyttäväksi.

Toisena esimerkkinä mainitaan, että hallituksen palveluosasto maksoi $4.8 miljoonaa eräälle puolustuslaitoksen kontrahtorille avustaakseen erään lentokone-navigatiolaitteen kehitystä.

Hallituksen oli määrä saada osa laitteen tuottamista voitoista, mutta ei ole kuitenkaan saanut mitään, vaikka tehtaillija on siitä saanut voitoksi yli $50 miljoonaa.

Bogota. — Kolumbia on solminut diplomaattisuhteet Unkarin kanssa. Unkari on kahdeksas sosialistinen maa, jonka kanssa Kolumbialla on diplomaattiset suhteet.

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7586
[illegible] Cedar Street Sudbury

SOINTU KUORON, WANUPIN OSASTON JA VISAN

KEVÄT TEMPAUS

WANUPIN HAALILLA
SUNNUNT., KESÄKUUN. 10 P. — KELLO 2 IP.

Tervehdyssanat .... Helmi Lindroos
Sointu kuoro .... They All Call it Canada — Valkotuomi — Heinäväen laulu
Akrobaattivoimistelua .... Kim, Nancy ja Joyce
Duettolaulua .... Kati ja Laila
Haitarisoolo .... Steven Palomäki
Naputustanssia .... Sheila Kotila
Laulua .... Danny ja Peter
Humoristinen Muusikko .... ? ja ?
Wedding of the Painted Dolls (Maalattujen nukkein häät)

— VÄLIAIKA —

Sointu naiskuoro .... Koivu valssi — Vanha rantasauna
Akrobaattivoimistelua .... Sheila Kotila
Sextet laulua .... Lauluveikot — Ylä
Frank ja Emppu
Laulua .... Bonnie, Nancy ja Joyce
Haitarin soittoa .... Leila Tyni ja Barbara Cummings
Houdini .... Danny ja Peter
Sointu kuoro ..... Kesäpäivä kangasalla — Kultasuoni — Hoi laula

TERVETULOA!